

De purificatione virginis marie

totum sit ignem. sic paulus igne charitatis succensus quo ad deum et quo ad proximum. Quo ad deum Ro. viij. Quis nos separabit a charitate dei. an angustia: fames. aut gladius etc. Scio et certum quod neque mors neque vita neque principatus neque potestates. Vbi aug. Dolendum est quod apostolus horribilia tormenta non potuerunt a charitate dei separare. et nos ociosa fabula et vilis vicia. Sed quo ad dilectionem proximorum Ro. ix. Cupiebam et ego anathema esse pro fratribus meis. id est ad tempus separari a christo. ut intraderet conversioni iudeorum ad fidem christi. et ita ad Cor. xij. Ego libentissime impendam et suppendam pro aiabus vestris. et iterum ad Phil. j. Testis est mihi deus quoniam cupiebam vos omnes in visceribus ihesu christi. et iterum. j. Thes. ij. Que enim est spes nostra aut gaudium aut gloria corona. nonne vos ante dominum nostrum ihesum christum. vos gloria nostra estis et gaudium. Ecce omnes simul ad salutem ferventissime dilexistis. Et videbat sibi singulare gaudium et solatium ex hoc resurgere. Tanta habuit dilectionem ad proximos quod dicit Christus. in supranotata auctoritate. Nemo intratum dilexit amicos sicut paulus inimicos. Noto dicit aug. Non numerositas operum. nec diuturnitas temporum. sed maior charitas auget meritum. Ideo de ipso dicere possumus cum ecclesia verba thematis assumpta. Magnus sanctus paulus vas electionis vere digne glorificatus. Glorificandus vestris propter decorem virtutum et excellentiam meritorum. Nam dicit Christus. de laude pauli. Nil prius erravit quam paulum prius quoddam insigne vitium dixerit et spiritualem paradisum. vbi sunt universa genera florent. id est vitium. Exemplificat Christus solum ipsum extollendo. quere in sermone primo presentis materie vbi supra.

De festo purificationis Marie virginis.

Sermo. liij.

Postquam impleti sunt

10 dies purgationis marie Lu. ij. Introductio. Festum virginis beate pluries in anno celebratur quod festum alicuius alterius sancti. Et hoc precipue propter quatuor. Primo propter magnam dei placetiam. ut dicit Fortunatus in vno sermone. Grati est deo obsequium quod matri eius impenditur et offertur quod quod cuilibet scilicet dirigatur. Propter quod dicit Hiero. Si prophetico ore dominum in sanctis suis laudare iubemur. multo amplius in virgine gloriosa de qua sanctissimorum processit. Secundo propter ipsius dignitatem et excellentiam. Vnde de ea potest dici illud Eccl. xliij. Exaltate eam quantumcunque potestis quia maior est omni laude. Aug. Quid nos tantilli. quod nos antio pusilli. quod in eius laude digne referamus. cum et si omnia nostra membra verterentur in linguas nullus eam plene laudare sufficeret. Tercio propter primam si duciam. Vnde hieronymus de prolatione beate virginis. Magis remunerat deus cultum qui matri sue beate virginis impenditur quam quod sibi quantumlibet vel cuilibet sanctorum ministratur. Quarto propter nostram indigentiam. Hugo. Dignum est et iustum ut quam tot vicibus in nostris necessitatibus invocamus ut ea sedulis beneficiis et obsequiis et laudibus honoremus. Dicit enim Sedulius in suo carmine. Scio quod dudum celestia ac

terrestria ad invicem conuissent si non ea marie gratia sustinisset. Hoc hodierna solennitas quatuor habet nomina. Primo dicitur festum excellentis oblationis. hodie enim christus dei filius oblatus est in templum. De quo bern. in hodierno sermone. Hodie sistitur creatori terre fructus sublimis. hodie placabitur deo placens hostia virginis manibus offertur in templo propter quod introitu canitur illud ps. xlvij. Suscepimus deus misericordiam tuam in medio templi tui. Secundo dicitur festum deuote oblationis. Hodie enim sy meon et anna deuotissime oblatuerunt christo. et gloriosa virgo maris et ioseph etiam fecerunt nobilissimam processionem. et sic dicitur festum ypopanti. id est deuote oblationis. Tercio dicitur festum potestatis illustrationis. Hodie enim verus dei filius ihesus christus reuelatus est. hodie lux mundi in tenebris illuxit. propter quod et hodie candelas ardentes portamus. Quarto dicitur festum voluntarie purgationis. Virgo enim benedicta benigna ac humilis. mera et libera voluntate non necessitate suavit legem purificationis. de quo patebit in processu. Et sub hoc nomine festiuitatis sonant verba thematis vbi supra. In summa verborum presentis euangelij duo breuissime tanguntur. Primo precepti legalis libens observatio. ibi. postquam impleti sunt. Secundo simeonis iusti gaudes oblatio. ibi. Et ecce hoc erat in scriptis. De primo dicit. Postquam impleti sunt dies purgationis marie secundum legem moysi. Audistis supra quod presentis festum quatuor habet nomina illa in serie presentis euangelij secundum ordinem explicatur. Primo dicitur festum voluntarie purgationis. Tangit ibi in principio euangelij. scilicet postquam impleti sunt dies purgationis marie secundum legem moysi. In lege moysaica preceptum fuit Leuit. xij. quod mulier quod peperisset suscepto semine immunda esset septem diebus a consortio hominis si pareret masculum. et ultra triginta tres dies abstinere ab ingressu templi. et duplicabatur dies post partum femine. Ratio. quia mulier duplex peccatum commisit. id est duplici pena punita fuit. Primo ipsa supbia. id est deus eam humiliauit dicens. Sub potestate viri eris. Gen. ij. Secundo ipsa fructum vitium comedit. id est deus eam in fructu puniuit Gen. ij. In dolore partes filios tuos. Et propter hoc etiam post femine parturitorem duplicabatur dies ut humilaretur. quia dicit magister in ij. sen. dist. xxiij. Mulier credidit vix quod diabolus dicebat. Eritis sicut dii scientes bonum et malum. Vbi aug. dicit. Quod crederet mulier diabolo nisi esset in mente eius supbia presumptio. Adam non fuit seductus sed mulier. non putabat vix quod dicit diabolus sed victus amabili benivolentia mulieris. Et sic mulier non solum peccauit. sed virum in peccatum coartauit. vnde aug. Mulier infecta est et infecta. decepta est et decepit. seducta est et seduxit. Eccl. xxv. A muliere initium peccati. per illam omnes morimur. Sed hodie eis non est hoc obiectum. quia dicit Bern. super missus est. Quicquid humana natura per eue supbia perdidit. hoc per marie humilitatem recuperavit. Ob hoc etiam purgationis duplicabatur ad partum seminis. Sed dicit. Virum nunc mulier teneat tempus ac preceptum purificationis sibi accere. et ab ingressu ecclesie abstinere. Rides greg. quod non scribes angloz episcopo augustinus dicit. v. c. in lege vbi dicit. In lege precipiebatur ut mu-

Uter si masculū pareret. xl. diebus. si vero femina
lxxx. dieb? cessaret a tēplū ingressu. Nūc aut post
partū statim ecclesiam ingredi nō phibetur. Et sū-
dit idē greg. c. si mulier. Si mulier eadē die qua
genuit actura deo grās intrat ecclesiam. nullo pon-
dere peccati grauetur. ne penam utamur in culpam
voluptas etiam carnis nō dolor i culpa ē. Hoc idē
etiam habet extra de purificatōe post partū. c. vo-
lentes. Si tū ex veneratōe aliq̄dū abstinere vo-
luerit. talis deuotio nō ē improbāda. et psuetudo
sup hoc inducta est p̄mēdanda. Et eadē rōne nec
sacra p̄manio ē ei denegāda. nisi ex reuerētia vo-
luerit abstinere. Vñ aug? Sepe sine culpa agi
quod venit ex culpa. Vñ etiam cū esurimus sine
culpa comedim? qz culpa p̄mi homis est vt esuri-
mus. hec ille. vt habet di. v. c. ea. eius vo p̄cubitus
et ca. sequēti. nemo tanq̄. Ad hanc vero legē oīno
nō fuit obligata brā virgo. qz lex dicit. mulier. qd
significat corruptiōem. h̄ ipsa fuit vgo. Etia dicit
lex moysaica. Mulier q̄ suscepto semie p̄cepit tpe
perit. ipsa vero a spū sancto. Bern. Quis nō aduer-
tit liberā esse brām vginem dei matrē. cū nihil in
cōspectu eius inūduz. nihil impuz. nihil purgā-
dum inueniat. nec rōne matrīs. nec rōne prolis.
De m̄se scribit Cant. iij. Tota pulchra es amica
mea etc. De prole Sap. vij. Candor lucis eterne et
speculū sine macula. Ideo dicit bernard? Vgo
nō est tibi opus purificatōe sicut nec filio tuo cir-
cūcisione. Sicut xps q̄ fm diuinitatē moysi le-
gem dedit apparēs i hūanitate implere voluit. sic
maria l3 purificatōe non indignit. tamē tēpus pu-
rificatōis obseruare voluit. **¶** Primo ppter
obediētē exēplum. quā videlicet obediētia et nos
p̄stare debemus eccle. j. Regū. xv. Melior ē obe-
diētia q̄ victima. vt dicit Bern. Nō credas aliq̄d
bonū placere deo qd est p̄ra obediētiaz eccle. qz
fm Gre. Pctm paganitatis incurrit q̄ scē eccle
p̄inobediētiam p̄radicit. **¶** Scdo ppter hoc vt
a iudeis occasiōē tollerēt scādali. alis iudei dixis-
sent de ea sicut de filio Ioh. ix. Nō est a deo q̄ sab-
batum nō custodit. si eā putassent trāsgredi legē.
et sic i ea scādalisati fuissent. vt dicit Gre. et habet
xj. q. iij. inter yba. Xpus soluit tributū ppter vi-
tare scādali. Mart. xvij. Et nō scādalisemus eos
et iterū dixit Mart. xvij. De hōi p̄ quē scādala fi-
unt. ppter h̄ maria tenuit tēpus purificatōis. Ter-
tio ppter hoc vt pfunde hūilitatis sue virtutē ostē-
deret. Bern. Qui vere hūilis ē nō solum vult hu-
milis dici h̄ et vllis reputari. sic virgo glōsa. Vñ
ipsa tam pura erat qd dicit Anf. Ea puritate nite-
bat qua maior sub deo intelligi neq̄. Et tamē acsi
ipsa imūda esset et purificatōe indigeret seipsam oñ-
dit. Et si nō habuisset tam pfundam hūilitatē po-
tuisset dicere vt bernard? dicit i hōderno fmone.
Cur abstineā ab ingressu tēpli. ex quo vterus me?
nesciēs virum ē factus tēplum spū sancti. iuxta il-
lud eccle. Domus pudici pectoris tēplum repē-
te fit dei. Cur nō ingrediar ex quo peperī dñm tē-
pli. nil in p̄ceptu meo imūdum. nil i partu impu-
rum. nihil illicitū. cum proles mea sit fons puri-
tatis. Voluit igitur nō ingredi ppter hūilitatē
causam. scilēs scriptur3 Eccl. iij. Quanto maior es

hūilia te in oibns. Subdit tulerūt illum in iherlm
etc. **¶** Scdo hoc festū dicit p̄e et excellētis oblatō-
nis. In ipso em dei filius portabat ad oblatōnem
de quo textus. tulerūt illum i iherlm. s. a bethleem
maria et ioseph. qz ibi erat locus sacrificij. Et me-
rito i iherlm. qz ibidem post. xxvij. ānos. seipm dō
patri p nobis oibns i remediū offerre voluit.
Et susterēt. i. offerent seu p̄sentarēt eum dño. **¶**
S3 diceret. illud qd alciū sp̄ est p̄sens. qd opus ē
ei sibi se p̄stari. h̄ hūanitas xpi fuit semp deo p̄ns
quia p̄iūcta i vnitare p̄sone. igitur nō oportuit p̄-
sentari. **¶** Ander sanctus Thomas p̄e. iij. q. xxxvij.
ar. iij. nō fuit necesse xpm p̄stari deo acsi nō ēēt si-
bi p̄sens. h̄ hoc factum ē nobis i exēplum. vt sicut
nō grā sui facinus ē deus et hō. h̄ vt nos p̄ grām su-
am faceret deos. sic non ppter se circūcisus ē sed
propter nos vt cōtraiceremur mēte. Sic et pro-
pter nos sistitur dño vt nos discam? deo offerre.
Sed qd potuit dicere maria i hac oblatōne. **¶** Ber.
D p̄ celest? offero tibi filiū tuū atq̄ meū. a me ge-
nitū tpaliter. a te eternaliter. offero tibi eū hōdie i
odoro suauitatis q̄ seipm offerre venit. p totū mū-
di peccatis. Nam venit tēpus qd nō portabit ma-
nibus vginis h̄ brachijs crucis. offero tibi illuz
qui est sacerdos sacrificiū et tēpluz. De quo aug?
in li. de fide. Ipe sacerdos p̄ quē sacrificiū offerē-
qui est tēplum in quo recōciliati sum? Ezechielis
xlvij. Vidi aquā egredientē de tēplo a latere dex-
tro. q̄si di. Offero tibi illum q̄ se non offert sub te-
cto. nō in tēplo iudalco h̄ in excelsis crucis ligno.
De qua oblatōe dicit ps. xxxix. Oblatōem et ho-
locāstū voluisti. tūc dixi ecce venio. Offero tibi
vex sacrificiū et acceptabile p̄ quod oia sacrificia
veteris legis sunt figurata. de quo. j. Cor. x. Dia
in figura ptingebāt illis. De qua etiā symō de cas-
sia. Agnus q̄ p̄figuratur est ab origine mūdi ob-
latus ē in fine mūdi. **¶** Ber. Maria vltra ait. D p̄
veniet tēpus vt nō redimet ere alieno aut agno h̄
alios redimet sanguine p̄p̄o. nō redimet quicq̄
sictis h̄ alios redimet qnq̄ vulnerib? rubicūdis.
Amb. Marie vita est oim nostz exēplar et disci-
plina. Ipa oblata fuit a penib? in exēplū. ipsa ob-
tulit filiū. ipsa obtulit et seipaz vt nos ita facerem?
ps. iij. Sacrificate sacrificiū iusticie. **¶** Glosa. Sa-
crificiū iusticie ē offerre deo q̄ nos recepim? ab
eo. dicēdo illud. j. Paral. vlt. Tua dñe sunt oia et
que de manu tua recepim? offerim? tibi. i. cor. p
et aliam Eccl. xxxv. Da altissimo fm datum eius
P̄rio corpus i castigatōem Ro. xij. Obscuro vos
vt corpora vestra exhibeatis hostiā viuētē deo pla-
centem. Secundo animam in graciariū actionem
Eccl. xxxv. Bono anio redde gloriam deo. Se-
quitur. Scriptū est i lege dñi scz Exo. xij. Quia
oīne masculinū adaptiens vultū. i. vterū. Dic loq̄-
tur de p̄mogenito. sc̄m vocabitur dño. i. p̄stabit
dño. **¶** Dicit sanct? thomas p̄e. iij. q. xxxvij. ar.
ti. iij. Duplex p̄ceptum p̄cipiebāt in lege moysi.
Vñ generale q̄ntum ad oēs. s. vt completis die-
bus purgatōis. i. purificatōis offeret sacrificiū
pro filio sine filia. vt habet Leuit. xij. Et hui? ob-
latōis duplex fuit causa. P̄ia vt ples nata a pctō
i quo erat p̄cepta exptaret. Scda fuit vt etiā ples

De purificatione virginis marie

ista dño psecraret. **S**cđm pceptum i lege sp̄a. le fuit de p̄mogenitis tam de hoibus q̄ iumentis in memoriā plage egyptior. de quo ps. Et percussit om̄e p̄mogenitū egypti ab hoīe vsq̄ ad pecus p̄mogenitis filiis leui reseruat. ut patz Exod. xij. Sed xps erat p̄mogenit⁹. id voluit nō soluere legē s̄ ad imple. e. Mat. v. 2. Lu. iij. Sic decet imple re oēm iusticiā. Et sic p̄memorat vtrūq̄ seruati. licet nō essz obligatus p̄ legē. eo q̄ vterū matris nō apuit. s̄ clauso vtero exiuit. **H**ic datur exēpl⁹ z doctrina p̄sidentib⁹ id qđ alijs statuū p̄ se p̄seruare debēt. de cōstī. c. ois. Quicqd iuris i alteruz statuit ipe debz vti eo. Sed heu implebitur bodie illō Mat. iij. Alligant hoibus grātia onera z iporta/bilia. digito aut suo nolūt ea mouere. Xps autem vtrūq̄ seruauit. Prīmū rāgitur vbi supra. Scđm cū subdit i textu. Et vt darēt hostiaz pro eo fm q̄ scriptum ē in lege dñi. s. Leuit. xij. Chaf. D. p̄sumptas diuitiaz sapie z scie dei. p̄ complet figuraz in filio. veritas adest. conditor legis custodit legē Et subdit. Par turtur⁹ aut duos pullos colūbar⁹. Nec erat oblatio paupm. s̄ diuitum agnus. Naz ipsa mater nouit filium i paup̄tate viuere. de quo ij. Cor. viij. Qui cum diues essz prop̄ nos egen⁹ factus ē. Et sic voluit p̄ se hostiam paupm offerre. In ista oblatōe significauit q̄ figura legis cessare debuit. qz veritas affuit. Nam ioseph potuisset h̄re agnum quē obmīssz. s̄ vbi aderat veritas debebat deesse figura. Agnus aut q̄ offerebatur i lege. figura erat istius agni xpi qui tollit peccata mūdī Job. i. Ecce i hoc qđ pro eo dabat par turturum aut duo pulli colūbarū. significabat q̄ ipe debuit cē precii redēptōis p̄ sui sanguis effusio nē. **P**rius in hoc qz sanguis colūbe ē mūdīsimus. z sic sanguis xpi nulla pcti macula contramiat⁹. j. Pet. i. Non auro aut argēto corruptibīlī redēpti estis de vana vestra p̄uersatōe. s̄ p̄cioso sanguie agni immaculati z incōtamiati ihu xpi. Scđo qz sanguis colūbe est calidissimus. sic sanguis ihu xpi ex feruētissimo amore effusus. vt dicit Iohes i Apocal. j. Dilexit nos z lauit nos in sanguine suo a pctis nostris. Tertio ē vniuērsissim⁹ qz instillatus ocul acuit visum z remouet impedimētum. Et sic sanguis xpi est nobilissimū collirium. Apocal. iij. Collirio unge oculos tuos vt videas. Oculi spūs sunt affectus z intellect⁹. vt dicit Bernard⁹. Et nos debem⁹ vngere oculos nostros sanguie ihu xpi. z clare videbim⁹ miscōtam z bonitatē ac charitatē dei i nobis. Bernard⁹. In quo illuxit clari⁹ q̄ nos dilexit dñs q̄ in suis vultu/bus. **D**ixi scđo tangitur i serie p̄ntis euangelij Symeonis iusti gaudēs obuiatio. in hoc exp̄mītur terciū nomē p̄ntis festiuitatis vbi dixi q̄ dicit festum deuote obuiatōis. de quo text⁹. Ecce homo erat i hīerusalē cui nomen symeon. z homo iste iustus z timor⁹. qz iusticia non stat sine timore. Eccl. i. Qui sine timore ē nō poterit iustificari. Et sic de iob scribit eiusdē. j. ca. Iob erat vir simplex z rect⁹ ac timēs deum. Et sic symeon iustus erat p̄ boni opationē. z timor⁹ p̄ mali declinationē. Prover. xv. In timore dñi ois hō decli-

nat a malo. expectās solationē. i. redēptōem iust⁹ scz q̄ debebat fieri p̄ xpm i bñficio incarnationis. si cur p̄misit dñs Esa. li. Ego ipe solabor vos. Symeon de cassia. Iustus erat erga deū. qz vivebat ex fide Rom. j. Iust⁹ ex fide viuit. Et iust⁹ erga p̄mū. qz totū ppli expectabat salutē. Et spūs sanct⁹ erat i eo. quāntis dō grām suā cōtinet omī hōi dispo/nēti se ad eā. qbusdā tñ hoib⁹ sp̄ale donū cōtulit p̄pter cōem vtilitatē Et sic hūic symeōi sp̄ale donum iustificationis p̄tulit p̄pter cōem vtilitatem quo dono p̄siceret p̄p̄inquā dñi p̄ntiā quā p̄miserat p̄ p̄phas. **I**do dicit symō de cassia. Et spūs sanct⁹ erat i eo. ad sciendū z docēdū futura. Et rñsum accepit symeō a spūs sancto q̄ erat i eo. nō visum. i. exp̄itū se morē nisi videret xpm. s. oculis corpis. quē videbat oculis mentis. xpm dñi. i. vñctum a dño messiam i lege dñi p̄missum. Aug⁹. Hñs accepit ad suū desideriu qz frequēter susp̄rabat i oīonib⁹ suis his v̄bis. Quare tardas dñe z faciē tuā auertis. obliuisceris inopie n̄re z tribulationis n̄re. mitte dñe redēptorē captiuis. solatorē mēstis. veni dñe libera nos. vellē mori donec prius viderē illū p̄ quē mors vincit. nolo ex hoc seculo recedere nisi videā illū per quē cōdit⁹ est sc̄lm. Dicebat nāq̄ suspirādo. Putas ne me inueniat ista felix natiuitas. putas videbo. putas durabo. Ipse erat alter daniel vīr desiderioz. cui dictū est Dan. iij. Noli timere vīr desiderioz. par tibi. z p̄fortare z esto robust⁹. nō te frangat eras. nō morieris nisi videas. nisi tangas nisi amplexeris xpm. Aug⁹ in fmone bodierne festiuitatis. Intel ligite fr̄es quale desideriu sancti p̄res habuerunt. qui sic sp̄ xpm affectabāt z feruēter videre. vt ipso viso amplius ipaliter viuere nō affectarēt. cum tñ oēs ad lymbū descēderēt. Spūaliter sic dicit Ber. Pporer q̄ ignis desiderij p̄cedat sine p̄ueniat ad oēm aiām ad quā venturus est. Sequitur. Et venit spū i tēplum. i. mor⁹ a spū. Origenes. Qui vult inuenire tenere z amplectari xpm debet i spūscō ventre i tēplum. nō in ipū superbie vt ambiciosi q̄ vsurpāt sibi dignitates ecclīasticas. ps. cxliij. Circūornate vt silitudo tēpli. sicut faciūt inanis gl̄ie cupidi. ornantes se varijs vestibus vt appareant coram hoibus. non in spiritu luxurie. nō in spiritu vanitatis. vt garruli. sed in spūs sancto. Bernard⁹. Qui vicia i tēplum dñi inducit speluncā latronū facit. Sequitur. Et cum inducerent puerū iesum parētes eius scz maria z ioseph pater putant⁹. vt facerēt fm consuetudinē legis pro eo. z redimerēt. v. siclis sicut p̄mogenita alioz tribu a tribu Leui. Sequitur. Ipe scz symeon accepit eum i vlnas suas. nō sufficiebat sibi cū videre z rāgere s̄ etiam recepit ipm gaudēter. amāter z reuerēter in brachia sua. Augustin⁹ in sermone bodierno. Symeon vidit z cognouit eum. intus est ei reuelatus qui foris est natus. Cognouit eum in infantia quē iudei crudeles occidēbāt faciētem mirabiliā. D q̄ sepe ei oscula imp̄ssit. o q̄ amāter euz insperxit. D q̄ multi filij nobiliū oblati sunt. nullus aduertebat. i illius aut introitu totus in spū ardebat. D q̄nta grā potuit ei collata esse. Origenes.

Si a tactu similitudine vestimenti christi mulier sanata est. quid putandum est de Symeone. Subdit. Et benedixit deus. scilicet per gratiam actionem. et dixit scilicet cupiens mori. Nunc dimittis domine servum tuum in pace. Ambrosius. Quod plura spectaculum quam non nisi per delectari possunt. stat virgo et mater. filius dei suscipit et de eo prophetizat. Mira res. vidit puerulum et ex eius aspectu instanti fuit solatus quod iam letus mori volebat. Gregorius. Corporalibus oculis vidit humanitatem. interior illuminatus cognovit mundi saluatorem. et ipsum omnibus predicavit discipulis. Nunc dimittis domine. Theophrastus. Cognovit eum dominum vite et mortis. deus filium suum. id est promissum in pace. Orige. Si pater mittit ad filium. quanta quam eum suscipiunt cunctes ad lucem eternam. Potuit tunc dicere symeon illud Gene. xlvj. Iam letus moriar. quia vidi faciem tuam. Et hoc est quod subdit. Quia videtur oculi mei salutare tuum. id est filium tuum aut saluatorem. Augustinus. in libro de nuptiis. Eadem fides quam saluat nos et angelos salvos faciebat. Subdit. Quod salutare parasti. scilicet non solum visibile sed etiam palpabile. ante faciem omnium populorum. Jordanus. Attendite sagaciter huiusmodi venerandi senis. qui cum tanto zelo postulaverat salutare israel. quod postquam tanto voto posset. exclamavit se vidisse omnium populorum salutem. Et de notant ante faciem. Theophrastus. Per eius incarnationem omnibus apparet. Quarto de hoc festo potestis illustrationis. De qua in textu. Lumen ad revelationem gentium. de Athanasius. Gentes ante adventum christi erant in ultimis tenebris constitute. quia infidelitatis causa erant cognitione divina privatae. Has ergo gentes multipliciter illuminavit. scilicet doctrinis miraculis et sacramentis. Ideo merito deus. Lumen ad revelationem gentium. Sequitur. et gloria plebis tue israel. quia de israel natus est secundum carnem et hoc reddebat eis magnam gloriam. Sed illi glorie pauciores eis se principes fecerunt. nec hodie faciunt. Et sic quanto maior tunc fuit eorum gloria. tanto maior tunc eorum ignominia. ita quod implebit in eis illud Ioseph. iij. Gloriam eorum in ignominia commutabo. Nota hodie candelas ardentes deferimus. et hoc ratione virginis. ratione christi. et ratione nostri. Primo ratione virginis. ad significandum quod ipsa purificatione non indigebat. sed tota rutilabat. Primo in carnis integritate. Et significat hoc per ceram. nam sicut cera generat ex apibus sine corruptione. sic maria christum genuit et in eam virgo permansit. secundum illud Isa. vij. Ecce virgo concipiet et pariet filium. Ideo canit hodie. Erubescat indens infelix qui dicit christum ex ioseph semine esse natum. Secundo rutilabat in mentis puritate. et hoc intelligit per lignum occultatum et candidum. ps. xliij. Bis gloria eius filie regis ab inter. Illa puritas fuit tam magna quod nullum suo aspectu alliceret. sed omnes imundos cogitatus in singulis extinguebat. Isidorus. Sicut odor cedri fugat venenosos vermes. ita puritas virginis venenosos cogitatus. Quapropter de ipsa scribit Ecclesi. xxiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano. Tercio rutilabat singulari sanctitate. Et hoc intelligitur per benedictionem candelae. ps. xlv. Sanctificavit tabernaculum suum altissimus. Bernbardus. Puto quod copiosior gratia sanctificationis in ipsam descendit quam in aliam creaturam aliquam a filio dei. qui non solum ipsius ortum sed totam eius vitam

sanctificavit. Unde et ipsa rutilabat in speciali claritate. scilicet conversationis. que per lumen ardens intelligitur. Unde ambrosius in libro de virginitate. Ex vita marie tanquam ex speculo refulget species castitatis. forma virtutis. et magisterium probitatis. Talis fuit vita marie ut eius vita omnium esset nostrum disciplina. hec ille. Secundo lumen significat christum propter tria que sunt in lumine sicut cera. lignum et ignis. per que significantur tria que sunt in christo. Primo cera que est pura et absque corruptione apum gentium. significat corpus christi natum de incorrupta virgine. Secundo lignum latens in cera significat animam in corpore latentem. Tercio ignis vel lumen ardens significat ipsius deitatem que ad modum ignis rubiginem consumit peccatorum. et lumen gratie et glorie prestat. Tercio portamus candelas ratione nostri. et hoc etiam ex tribus sumitur. Unde primo per ceram intelliguntur opera nostra que celesti rore gignuntur. Isaie. xxi. Omnia opera nostra operatus es domine. ii. Chozinib. iij. Non sumus sufficientes aliquid cogitare a nobis tanquam ex nobis. Secundo per lignum quod est occultatum intelligitur intentio nostra que debet esse in abscondito. Gregorius. Sic fiat opus in publico ut intentio maneat in occulto. Et debet esse candida. Luce. xi. Videre ne lumen quod est in vobis tenebre sint. id est intentiones perverse. quoniam dicit magister in. ii. di. xl. Actus simpliciter mali sunt qui perverfam intentionem habent. Tercio per ignem significat charitatem quam debemus habere in operibus nostris. Luce. xij. Ignem veni mittere in terram quid volo nisi ut ardeat. ignem scilicet charitatis. Bernbardus. Opera nostra in fervore charitatis sunt agenda. Mathei. v. Sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona. Supplicem igitur virginem mariam ut lucem. id est christum filium eius dignetur pro nobis intercedere. ut increamur hic illuminari per gratiam et in futuro per gloriam Amen.

Sermo. lv. Ad idem.

Venerunt illi in bierusalem

salem ut sisterent eum domino. Luce. ij. Nota hoc festum habet tria nomina. Primo dei festum voluntarie purificationis. secundo pie oblationis. tercio clare illustrationis. Et secundum hoc presens festum dat se in tria tribus generibus hominum quomodo et per que deo placeant. scilicet incipientibus. proficientibus et contemplantibus. ut parebit in processu. Dixi primo illud festum dicitur voluntarie purificationis. Diceret. cur hoc servavit maria cum purificatione non indigeret. quia secundum legem ad eandem obligata non fuisset. Respondet. verum est purificatione nullatenus indiguit. nec ad eandem obligabatur. voluit tamen purificari. et precipue primo ut a iudeis occasionem scandalum tolleretur. Secundo ut profunde humilitatis sue virtutem ostenderet. De his quere in sermone precedenti. Tercio nobis in exemplum ut formam imitandi prestaret. vel ut spiritualis

De purificatione virginis marie

purgatio nobis signū demonstraret. **Ambr.** Maria vita ē nobis exemplar et doctrina. Sicut maria post ipsius purificationis in templū materiale venit. sic nos in templū eternitatis veniemus cū ab omni imundicia purgati erimus. **Dicit Chrysostomus.** et hinc de ps. lxxv. c. nō pōt. vbi dicit. Nō pōt q̄s grām vite celestis accipere nisi purgatus fuerit ab omni sordē. **Debet** igitur quilibet cū maria purgari in corde ore et opere. **Eccl. vij.** De negligentia purga te cū paucis. scz cū contritione confessione et satisfactione. **Primo** dicitur purgari cor. **Iac. iij.** Purificate corda v̄ra. Et hinc tripliciter ab omni defectu culpabili. ab affectu voluptatis. et q̄maxime a peccato mortali. **Matth. xv.** De corde em̄ exeūt cogitationes male. homicidia. adulteria. fornicationes. furta. falsa testimonia. blasphemie. **Merito** purgandū ē ut bonas vniuersas p̄phetas. **Ps. lxxv.** Laua a malicia cor tuū. Hanc purificationē desiderabat dauid toto corde in ps. l. cū dixit. Cor mundū crea in me deus. **Ad q̄ dicitur Aug.** Solis puris mundisq̄ cordib⁹ de⁹ haberi et teneri poterit. **Et iterum Matth. v.** Bñ mundo corde qm̄ ipsi deū videbūt. **Secundo** dicitur purgari os ab omni inhonesta locutione. **ad Eph. iij.** Dis sermo malus ex ore v̄ro nō pcedat. et **ad Eph. v.** Fornicatio aut omnis imundicia aut auaricia nō nominet in vobis sicut decet sanctos aut turpitudine aut stultiloquū. et sic de alijs q̄ ad rē nō p̄tinēt. **Ad q̄ dicitur saluator Matth. xij.** Ex verbis tuis iustificaberis et ex verbis tuis p̄dēaberis. **Et ibidē.** De omni verbo otioso qd locuti fuerint homines reddēt rōnē i die iudicii. **Prover. xvij.** Mors et vita i manu lingue. **Idcirco** dicit salomon **Prover. xxi.** Qui custodit os suū et linguā suā custodit ab angustijs animā suā. **Propter** qd dicit dauid in ps. cxvij. Statue seruo tuo eloquū tuū in timore tuo. **Sic** hester sancta eiusdē. **xliij. c.** Da dñe sermonē cōpositū in os meū. **Debem⁹** ergo et nos purgare os n̄m p legitimā cōfessionē. humilem et deuotā orationē. q̄ dicit **Basil⁹.** Per oīes purissimas oīa nobis vtilia tribuunt. et cuncta noxia effugant. **Tercio** debem⁹ purgare man⁹ ab omni illicita et inutili opatione. **Iaco. iij.** Emundate man⁹ peccatores. **Et merito.** q̄ in vnoquoq̄ verificabit illud ps. xvij. fm puritatē manū. i. op̄e meoꝝ retribuet m̄. **Apoc. xliij.** Bp̄a ei illorū sequunt illorū. **Debem⁹** igitur purgare op̄a n̄ra p elemosynarū largitionē. **Iuc. xj.** Dare elemosynā et oīa munda vobis erūt. **Thob. iij.** Elemosyna ab omni peccato et a morte liberat. et nō patiet aīas ire i tenebras. **Nullus** modus igitur purgatio requiritur ad incipientes. **Et merito** debēt esse purgati. quia dicit **Apoc. xxi.** Nihil cōiūctatū intrabit. **Hāc** puritatē habuit Job eiusdē. **xxvij. c.** Non resp̄ndit cor meū in oī vita mea. in h̄ stat gl̄ia n̄ra. **Ad felix** esset qd dicere posset cū ap̄lo. **ij. Choz. j.** Gloria n̄ra hec ē testimoniū p̄scie n̄re. **Secundo** p̄us festū dicit festum pie oblationis. **Herū.** Hodie maria obtulit p̄mogenitum suū dicens. **Ad p̄ celestis** offero tibi filiū tuum atq̄ meū. a me genitū t̄p̄aliter. a te eternalit̄. offero tibi eū hodie in odore suauitatis qd se offerre venit p totius mūdi peccatis. **Nam** venit ip̄s q non portabit manib⁹ virgineis. sed brachijs crucis. **Offero** tibi illū qui ē sacerdos et sacrificiū et templū. **De**

quo **Aug.** in lib. de fide. Ip̄se est sacerdos p quē recōciliati sum⁹. sacrificiū quo recōciliati. et templū in q̄ recōciliati sum⁹. **Ezech. xlvj.** Vidi aquā egredientē de templo a latere dextro. **Poruit** etiā dicens. Offero tibi illū qd seip̄m offert. nō sub recto nec in templo iudaico. sed in excelso crucis ligno. **De qua** oblatione ps. xxxix. Oblationē et holocaustū nolūsti. tūc dixit. ecce venio. Offero tibi hodie verū et acceptabile sacrificiū p oīa sacrificia veteris legis figuratū. **De quo. j. Choz. x.** Dia in figura pringebant illis. **Dicit** symon de cassia. Agnus qd figuratus ē ab origine mūdi oblat⁹ ē in fine mūdi. **Propter** qd dicit glo. ad hebre. x. Deus nūq̄ delectatus fuisset in odorib⁹ illis. s̄ tūc in fide offerētis et desiderio future oblationis. **Ad qd loquitur sanct⁹ Tho.** in prima scdē. q. cxi. ar. ij. q̄ cerimoniarū obseruatio fuit quedā fidei p̄statio inquantū erat figura xp̄i. **Et licet** in veteri lege offererent sacrificia p peccatis. hoc nō fuit ideo q̄ sacrificia ista a peccatis mūdaret s̄ quia erāt quedā p̄statio fidei qd mūdabant. **Et sic** nō erat ex vi sacrificiorū sed ex fide et deuotōe offerētū ad figurādū expiationē a peccatis qd fide erat p xp̄m. **Moralit̄** nob̄ in exemplū dñi h̄iero. In maria h̄etis exp̄sse magisteria p̄b̄tatis. qd eligē. qd resp̄ndē. qd seq̄ debeat. ipsa fuit oblata a parentib⁹ i templū. ipsa obtulit filiū. ipsa obtulit deo seip̄s ut nos ita facerem⁹. **Ad docet** ps. iij. Sacrificare deo sacrificiū iusticie et sperare in dño. **Glo.** Sacrificiū iusticie ē singula offerre deo qd ab eo recepim⁹. dicens illud. j. **Para. vi.** Tua dñe sunt oīa. et qd de manu tua recepim⁹ offerimus tibi. **Sed qd fm Aug.** ex largitate diuina que replet omē aīal bñdictiōe. tria genera bonorū homines recipiūt. scz t̄p̄alia. corporalia et sp̄alia. hoc ē. res corp⁹ et animā. et de eis debem⁹ hodie offerre oblationes ne appareamus ingrati. **Ad hoc** seip̄m dei fili⁹ dedit in exemplū. **Primo** obtulit bona deo patri. cū celestē m̄sionē reliquit. et in exiliū mūdi venit. **Ps. xij.** Reliqui domū meā. dimisi hereditatē meā. **Quod** idē. c. xliij. admirans ait. **Quare** futurus colonus es i terra. et quasi vir vagus declinans ad manendū. **Et hoc** ppter nos. **ij. ad Choz. viij.** Cum dñes esset ppter nos egenus factus est. **Matth. viij.** Vulpes foueas habent et volucres celi nidos. filius autē hoīs nō habet vbi caput suū reclinet. **Secundo** obtulit corpus. **Iste. l.** Corpus meū dedi p̄cipientib⁹ et genas meas velentibus. faciem meā nō auerti ab increpantibus et cōspuentibus in me. **ad Ty. ij.** Dedit seip̄m p nobis ut nos redimeret ab iniquitate. **Tercio** autē mam. **Ps. xij.** Dedi dilectā animā in man⁹ inimicorū. **Sic** ergo et nos hortamur **Eccl. xxxv.** Da dño fm datū eius. **Primo** t̄p̄oralia. **Eccl. xliij.** Dignas oblationes offer. scz qd iuste acquisitū est. **Eccl. xxxv.** Oblatio iusti impinguat altare. et odor suauitatis est in cōspectu altissimi. **Malachie. iij.** Erunt domino offerētes in iusticia et placebit domino. **Et ecōtra Eccl. xxxij.** Immolans ex iniquo maculata est oblatio. **Isa. lxi. c.** Ego dominus diligens iusticiam et iudiciū. et odio habēs rapinam in holocaustū. **Eccl. xxxij.** Qui offert sacrificiū de substantia pauperū quasi qui viciat

mat filium in aspectu patris sui. **Ubi** dicit Greg. et h. j. q. j. nō est. int. cetera. Quāt? sit dolor patris ppen-
dam? si in ei? aspectu fili? victimet. et hic facile co-
gnoscit quātus in deo dolor exasperat qñ ei sacrifici-
cū ex rapina tribuit. **I**do q in dei sacrificio offert
ex scelere oipotentis dei irā non placat sed irritat.
Secdo corpore. ad Ro. xij. Obsecro vos p mi-
sericordiā dei vt exhibeatis corpora vā hostiā vl-
uentē. sanctā. deo placentē et h. ppter dno. **P**rimo
ppter debitū recōpensatōis. Bern. Quid tibi dū
esse poterit cū recordar? fueris q dñs nō tibi dedit
corpus suū pcutientib? et amarus cruciatus susti-
nuit. ne tu ppetuas sustineres penas. **D**ñ aplūs
heb. x. Sacrificati sum? p oblationē corpis ihu xpi
in eo q seipm obtulit immaculatū deo dignū vt re-
cōpensam in corpore nō faciam? **S**ecdo ppter debi-
tū satisfactōis. qz cū mēbris corpis deū offend-
imus dignū ē vt p eadē emēdem? **S**ap. xj. Per q
qñ peccat p hec punitet. Ro. vj. Sicut exhibuisti
mēbra vā seruire imūdicie et iniquitatē ad iniquitatē.
ita nūc exhibere iusticie in sacrificatōne. **T**ercio de
bem? offerre animā. j. De. ij. Offerte spūales ho-
stias deo. qz nullū deo dignū? et vili? sacrificiū of-
ferri pōt qz qd meli? et nobili? et sic spūs nobilissi-
mū est. De q Bern. in meditationib?. **T**or? siqdē
ille mūdus ad vni? anime pciū estimari non pōt.
Sunt igit offerētes animā in triplici differē-
tia. **P**rimi in ptritōne cordis vt incipiētes. illi in-
spiciunt pctā q cōmiserunt. et quō animā macula-
uerunt. et deū offenderūt. Et sic lachrymis deo re-
conciliant. ps. l. Sacrificiū deo spūs tribulatus
Dan. iij. In spū hūilitatē et aio prito suscipiamur
a te. **H**ec ē oblatio par turturū. i. duplex cōritio.
scz timoris pene quā meruim? et timoris dei quē
offendim?. dicēdo cū ps. cxxvj. Sup flumina ba-
bilonis illic sedim? et fleuim? dū recordaremur sy-
on. i. salutē pditā. Esa. lxx. Quasi colūbe meditan-
tes gemit. **R**ich. de scō victo. Tūc pctōis sal?
incipit cū veracit p delictis ingemiscit. **S**ecū offe-
runt animā i grāuacōe. et est pscientia. hi inspici-
unt bñficia q receperūt. **N**ā pñderāt q pctōy ma-
culę sunt absterse. et dñs dedit tps penitēdi. et cōtu-
lit grām sine oi merito. ad Ty. iij. Non ex opi-
bus iusticie q fecim? nos. Et sic qñ admirās pñci-
ens incipit deū laudare. dicēdo cū ps. cij. Bñdic
aia mea dñm. et oia q intra me sunt noi scō eius.
q. d. Ego te offendī. tu m peccasti. subiūgit ps. cij.
Bñdic aia mea dñō. et noli obliuisci omnes retribu-
tiones ei?. **E**ccl. xxxv. Bono aio redde gloriā deo
scz ppter infinita bñficia ei?. **B**ern. Nihil nos ita ad
grāuacōne inflāmat sicut frequens bñficioy re-
cordatio: q sunt innumerabilia. dedit tibi bona tē-
poralia ad sustentandū. naturalia ad ministrandū
bona spūalia ad sc̄ificandū. grām in pctōy remis-
sionē. virtutū collationē. meritoy multiplicatōez
ad spūalē iustificatōne. **D**icēgit cū ps. cxv. Quid
retribuā dñō p oibus q retribuit m. Dedit em se-
spm in incarnationē. in redēptionē. in cibarioy et
in pñioy retributionē. Et econtrario dicitur tibi
Gene. xv. Ego ero merces tua magnimīs. **A**ug.
in eplā ad marcellū. Nil melius aio geram?. ore
pnamus. et calamo scribam? qz q deo grās aga-

mas. ps. lxx. **T**ota die repleat os meū laude. **S**u-
per q dicit Aug?. Quid ē tota die nisi sine inter-
missione laudare. ps. xxxij. **B**enedicā dñm in oi
tpe rē. **I**n pñeris. qz cōsolatis. **I**n aduersis quia
argueris. **T**ercio offerūt animā in seruēti dile-
ctione. et ē pfectoy. **I**lli solū pñplant deū a q eis
oia bona pueniūt. qz cū fortior sit oibus affecti-
bus in ei? virtute aia efficacit offerē. **Q**ualis autē
debet esse charitas vt deo aia nra pfecte offeratur
docemur **E**ccl. xxxv. Da altissimo fm datū eius
qd ē inātū dicē. **I**n tanto amore offer animā suā
deo in qnto ille animā suā p te dedit. **A**d hoc eua-
hortamur **C**ant. vij. **D**one me sī signaculū sup
cor tuū. impñsione sigilli forma ei? impñit. **I**n
ergo q dñ. pone me. hortat nos vt sub ea dilectiōe
q ipse animā suā p nobis posuit. sub eadē forma
ei nos animā nostrā offeram?. **M**aximā autē cha-
ritatē in oblatione aie sue. p nobis exhibuit. **I**oh.
xv. **M**aiore charitatē nemo hz vt animā suā quies
ponat p amicis suis. **S**ic nos. **C**ant. vij. **F**ortis
est vt mors dilectio. j. **I**oh. iij. **P**erfecta charitas
foris inuit timorē. **G**rego. **Q**uā pfecte deū amat
eqñimūter oia porat. **H**ec tria sacrificia figurant
in veteri lege. oblatio p pctis designat cōritiōne
et est incipientiū. **H**ostia pacifica pñfigurat gratia-
rūactionē. **H**olocauitū et totū incēsum significat
intēsum siue ardentē dilectionē. et ē pfectoy. **H**oc
est par turturū q est auis solitaria. Et bina ponit.
qz vita cōtēplatiua requirit duo. despiciere terrena et
desiderare eterna. ps. cvj. **A**scendūt vsq ad celos
et descendūt vsq ad abyssos. **C**ōtēplatiuoy duplex
est gemit?. amoris et deuotōis. amoris p dñm
patrię. ps. **D**eu m qz incolat? me? rē. **I**oh. x. **T**e-
der animā meā vite mee. **G**re. **T**ūc pñs vita tede-
re incipit cū dñinus amor in corde dulcescit. **G**e-
mitus aut deuotōis ex pñderatōe dñice passionis
fir. **A**ug?. **I**n valle lachrymarū sumus in q magis
flendū ē q min? flemus. **B**ern. **Q**uā pñ pñsire
siccis ocul? q lancea mīlitis pñsijt latus saluato-
ris. **T**ercio pñs festū dñi clare illustratōis. **R**e-
uera qz ille hodie visibilē apparuit q sua clarita-
te celū et terrā illuminauit. imo celis et terris lucē
pñst. **H**odie dñi sūt illa se cñdit cui? ortū salemō
in spū cognoscēs in cāticis suis. c. vj. admirās in-
quit. **Q**ue est ista q pñgredit qñ auroa pñrgens
pulcra vt luna. electa vt sol. **I**lla ē de cui? natiuita-
te ecclia psallendo dñt. **N**atiuitas ē hodie scē ma-
rie vginis. cui? vita inclita cūctas illustrat ecclias
In hui? figurā hodie fir. pñessio cū accēsio siue ar-
dentib? luminib?. et h. ppter xpm. ppter vrginē. et
ppter nos. **D**e pñis duob? qñ in pñcedēti fmone.
P De tercio sciendū vñusqz nostrū hodie lux
meū debet portare in manu sua fm statum suum
Primo incipientes debēt portare lumē grē. **D**e
quo **A**ug?. **G**ia est lumen aie faciens hoīem pec-
cata cognoscere. **N**am sicut lumē in aere expellit
tenebras. sic dei grā omne peccatū. ppter qd dicit
Isaie. lx. **S**urge illuminare hierlm quia venit lux
men tuū. **Q**uanto hō magis per grām illumina-
tur tanto pfectius purgat et clarius lucet. **P**urgat
tur pmo a prauis cogitationib?. **S**ecdo ab inant-
bus locutionib?. **T**ercio ab oibus illicitis opēra-

De purificatione virginis marie

tionib⁹. **S**cdo pfectientes hodie debet portare lumē triplex. Primo in corde lumē intētionis recte. Luce. xj. Vide q^{uod} lumē q^{uod} in te est ne tenebre sint. i. intētio puerfa. Berni. Intētio viciosa viciosa facit animā. Grego. Intētio pstat fundamētum op^{eris} n^{ostri}. Scdo lumen veritatis in ore sincere instrūdo p^{ri}mū. ad Gal. vj. Si q^{uod} p^{ro}cupatus fuerit in aliq^{uod} delicto vos q^{uod} spūales estis instruite h^{uius}modi. j. Petri. iij. Si q^{uod} loq^uitur q^{uod} sermones dei loq^uitur. Tercio in manib⁹ lumen op^{eris} boni. Math. v. Sic luceat lux v^{est}ra corā hoib⁹ ut videant opa v^{est}ra bona. ad Phil. ij. Sitis sine reprehensione in medio nationis p^{ro}pterea inter q^{uod} lucetis sicut luminaria mūdi. Lumē enī manifestat seipm. et sic talis hoim p^{ro} opa bona lumē ardet. et sic fm Berni. Via opa n^{ost}ra in seruire charitatis sunt agēda. Tercio pfecti seu p^{ro}plantes debet p^{ro}uare lumen deuotōis. ut dicē possint illud ps. iij. Signa tū est sup^{er} nos lumē vultus tui dñe. Et etiā repleti debet esse spūscō cū symeone et intima emittere suspiria. Et nota h^{oc} lumē deuotōis intima tria h^{ab}et. scz splendorē. ardorē et dulcorē. Splendorē cognitionis. ardorē dilectōis. et dulcorē p^{ro}solationis. Primo h^{oc} splendorē cognitiōis. ps. In lumine tuo videbim⁹ lumē. Ipsa nāq^{ue} aia in illa deuotōe sentit se misericordiā cōsecutā in remissione p^{ec}corū. et ideo velit nolit se cōtinere nō poterit q^{uod} deū diligat. dicēdo illud Actū. xij. Nunc scio vere q^{uod} m^{is}it dñs angelū suū et liberauit me. Ecce quō surgit Scdm est scz ardor dilectōis. P^{ro} q^{uod}to excellentior est splendor cognitiōis. tāto magis augmentat ardor dilectōis. Et ex h^{oc} tunc seq^uitur terciū scz dulcor p^{ro}solatiōis. P^{ro} p^{ro}siderans in ardore dilectōis aliqd posse facē in q^{uod} bñficiis dei cōrespondat. et nihil dignū inueniēs necesse h^{ab}et flere ex dilectōis suauitate et ardore. ps. xxxvij. In meditatiōe mea exardescet ignis. Et iter ps. lxxvij. Sicut fuit cera a facie ignis sic liquefcit aia ex dulcedie deuotionis. Et h^{oc} in h^{oc} fletu dicē illud ps. cxx. Quid retribuā dño p^{ro} oibus que retribuit m^{hi}. Non videt sibi aliqd dño retribuē. Berni. dicēs. Diligā te dñe p^{ro} dono tuo et modulo meo m^{is}isiste s^{ed} plane et p^{ro} posse meo. Illud lumē h^{oc} p^{ro}ncipiū mediū et finē. P^{ro}ncipiū p^{ro}sistit in p^{ro}sideratiōe bñficiōrū q^{uod} nō h^{ab}et de p^{ec}tis sollicitatiōē. q^{uod} tā sunt purgata. tūc conuertit se ad dei bñficia recolenda. et videt tantū cum mulū q^{uod}ntū ē spaciū int^{er} celū et terrā. incipit admirando dicē illud. ij. Reg. vij. Quis ego sum dñe. et q^{uod} dom^{us} mea. q^{uod} adduxisti me vsq^{ue} huc. q. d. Tantā misericordiā fecisti mecū. tā admirabilē bonitatē tuā oñdisti m^{hi}. Aug^{ustinus}. Cū dei miseratōes attendo. sic m^{is}videat si p^{ro}bas ē dicē q^{uod}dāmodo nihil agit de^{us} nisi salut^{em} mee p^{ro}uideat. oim oblit⁹ q^{uod}si m^{hi} soli velit vacare. Mediu. post h^{oc} in medullis cordis dulcescit dñs. ut q^{uod} p^{ro}us diligebat p^{ro}p^{ri}et bñficia nūc p^{ro}pter se ipm diligit. Et oia sua obiecta ordiat talis ut solū deo placeat nihil ampli⁹ desiderans. dicēs cū ps. lxxij. Quid m^{hi} ē in celo et te q^{uod}d volui sup^{er} terram Finit aut^{em} hui⁹ deuotōis est vehemēs desiderū q^{uod} aia nitit^{ur} venire ad amplexū sumi boni cū symeone. et vehemēt^{er} desiderat p^{ro}ntā ei⁹ quē diligit. Et

pōt dicē illud Job. xxxj. Quis m^{hi} det ut desiderū meū audiat oipotēs. ac si dicēt. Non surgo. nō excitor de puluere donec veniet et osculet^{ur} me osculo oris sui. Cant. j. Cum aia sentit sic se accensam scire h^{oc} q^{uod} iuxta se ē dñs. Et sic q^{uod}si spūalibus brachijs amplectit^{ur} illū. Et sic pōt dicē illud Cant. iij. Inueni quē diligit aia mea. tenui illū nec dimittā Ex hac p^{ro}solatiōe p^{ro}nter ois p^{ro}solatiō corporis extinguit^{ur}. Tunc p^{ro}nter aia desiderat de labore ad requiē. de tribulatiōe in leticiā. de p^{ro}melis i gloriā dicēs cū symeone. Nūc dimittis dñe seruū tuū in pace. Qd m^{hi} et vobis p^{ro}stare dignet^{ur}.

Sermo. lvi.

Ad idem.

Ulerunt illū in hieru

saalem ut sisteret eū dño. Luc. ij. **U**bi notandū sup^{er} vba themat^{is}. dicit. tulerunt illū in hierlm. Trē hierlm fuit locus sacrificij ubi erat tēplū. et sic tulerunt in hierlm. i. in tēplū. Aliud thema. Et cū iduceret puer ibm pentes ei⁹ ut faceret fm p^{ro}uendinē legis p^{ro} eo. scribit^{ur} ubi supra. **N**ota q^{uod}druplex ē tēplū in q^{uod} xps induc^{er}et. v^{ic}z v^{ir}ginale. materiale. spūale. et eternale. P^{ro}io induc^{er}et in tēplū v^{ir}ginale. h^{oc} fuit v^{ir}g^{is} bñdicte. Illud tēplū fabricatū ē a diuina potentia. Figurat^{ur}. iij. Reg. vij. Hyrā p^{ro}fecit op^{er} regis salemois in tēplo. et sic de^{us} p^{ro}z. iij. Re. vj. Nalle⁹ neq^{ue} securis i ea audistū ē. Sic maria p^{ro} potētā p^{ro}ut^{ur} desine strepitū hūane op^{er}atiōis. ps. lxxxvj. Nō nat^{us} est i ea. et ipse fundauit eā altissim⁹. Scdo adomatum ē diuina speciositate. Figurat^{ur} ē. ij. Macha. iij. Dmauerūt faciē tēpli coronis aureis. i. mēre v^{ir}ginis scissime ad cognoscendū etna. quā cognitiōē vltra oēs creaturas habuit. sic q^{uod} figurat^{ur} in ea cōpleri potuit illud. iij. Re. vj. Nil in tēplo. i. in v^{ir}gine glōsa q^{uod} nō anro tegeret. i. spūale p^{ro}uilegiū nō habet cognitiōis diuine. Aug^{ustinus}. Quid ignorare potuit in q^{uod} tota diuinitas inhabitauit. Tercio dedicatū ē diuina g^{ra}fa. Lu. j. Spūscūs sup^{er}ueniet i te. et v^{ir}tr^{ut} altissimū obumbrabit tibi. Berni. Tot⁹ g^{ra}fe plenitudinē posuit in maria. P^{ro} h^{oc} Hiero. Ceteris scis p^{ro} partes p^{ro}stat. marie se tota plenitudinē g^{ra}fe infudit. In h^{oc} tēplū p^{ro}mo introduct^{us} est ihs. De quo Ezech. xliij. Ingressa est maiestas dñi tēplū. Hoc tēplū fuit triplici pictura decoratū. P^{ro}io fuit i ea depicta imago diuinitatis p^{ro} g^{ra}fe plenitudinē q^{uod} in diuine nature similitudinē fuit totalit^{er} trāformata. P^{ro}opt^{er} q^{uod} d^{icitur} Canē. vij. Donec me sicut signaculū sup^{er} cor tuū. Sic figura figuli ip^{ro}misit materie molli. et sic brā v^{ir}go fuit liq^uida i amore dei. sō recepit ip^{ro}ssionē diuinitatis. Orige. sup^{er} Canē. O felicit^{as} ma cui te adeq^{ue}bo generi. oēs excell^{er} q^{uod}si de^{us} cū m^{is} dei sis sup^{er} oēs hoies puros. q^{uod} nihil hūani mor^{is} passa es i. ple. nulli p^{ro}pari potes. q^{uod} de^{us} est cui⁹ m^{is} es. feia lucidissima es quā nūq^{ue} maculauit puluis macule venia^{lis}. Depicta fuit scdo i ea imago angelice puritatis p^{ro} v^{ir}ginitatē celsitudinē q^{uod} fuit angelēq^{ue}parā. imo sup^{er} angelos iestimabil^{iter} collaudata. Hiero. In carne p^{ro}ter carnē vitū pl^{us} v^{ir}ta angelica q^{uod} hūana. Idē. Angelicā vitā i carne acq^{ue}re pl^{us} est q^{uod} in nā h^{ab}ere. Si igit^{ur} alijs hoib⁹ v^{ir}ginitas ē laudabilis et angelice puritati cōparat^{ur}. multo magis

virginitas marie q̄ in sua v̄ginitate hoies ⁊ ange-
los trāscēdit. **Anf.** Ea puritate n̄rebat q̄ maior s̄
deo intelligi neq̄. **Tercio** imaginē hūanitat̄is p̄-
clarissime cognouit. ipsa em̄ in vtero suo illū con-
tinebat in quē angeli desiderāt p̄spicere. **j. Vef. j.**
Cuius facies sicut sol radiabat. vt d̄r **Matth. xvij.**
Sic dicit **Chryf.** sup̄ matheū. q̄ facies xp̄i in vte-
ro virginis tanto splendore pulcritudinis exterius
radiabat. et p̄ vterū eius ita se aliq̄ reuerberabat
q̄ ioseph nō poterat intendē in ipsam virginē do-
nec pareret. p̄pter qd̄ ⁊ ipse voluit eam occulte d̄
mittere reputās se indignū ei⁹ cohabitacioni. **Ec-**
ce q̄ speciosum tēplū. **De** ea **Canti. vij.** scribit. **O**
q̄ pulchra es ⁊ decora charissima i delicijs. pulchra
coram hominibus: decora coram angelis: pulchra
hoib⁹. pulchra in actiua v̄tra. decora in cōtēplatiua
R. **S**cōm tēplū in qd̄ iesus duc⁹ est: est tēplū
materiale. **Malach. iij.** Veniet ad tēplū sc̄m suū
dñator dñs. **Hoc** hystoriat̄is hodie impletū ē. **Sz**
quō venit ⁊ q̄lter se in tēplo p̄sentauit audiamus
⁊ attendam⁹. ⁊ formā imitaciōis in eo vel in his q̄
circa ip̄m facta sunt recipiamus. **Primo** venit ad
tēplū post t̄ps purificaciōis. ⁊ sic nos. **Figurat** b̄
in virgine gl̄iosa. q̄ anteq̄ ingredere tēplū post
partū immaculatū filij sui p̄us t̄ps purgaciōis imple-
uit. **Sic** etiā fili⁹ anteq̄ ducere in tēplū circūcidī
voluit. nō q̄ mater purificaciōe aut fili⁹ circūcisio-
ne indigeret. cū ipsa nō suscepto semine concepat
⁊ ipse fili⁹ ex intacta matre nat⁹ fuerat. **Utrāq̄** t̄n
legē seruare voluit vt nobis dare norma sp̄ualis
purificaciōis ⁊ circūcisionis. scz vt purgati a vicijs
circūcisi ecclesiā dei ingredieremur. **Apocal. xxiij.**
Nil coīnq̄natū intrabit. **Et** hoc est qd̄ dicit **Beda**
Per hoc inq̄r vt v̄go sacra ante t̄ps purificaciōis
tēplū nō ingredit̄. nec puer nisi post circūcisionē
dño sistit̄. mystice insinuat neminē nisi purifica-
tū ⁊ circūcisum a vicijs dñicis dignū esse aspectu-
bus. **Nā** q̄libet in mortali cōstitutus suspēsus est
q̄ ad se. vt pater ex canone. **j. q. j.** sacerdotes. ⁊ extra
de cohabitacione viri ⁊ mulieris. **c. si q̄s.** **Et** iterū.
xiiij. q. iij. ois. vbi supra. **Dis** impius ⁊ si nō ab ec-
clesia. t̄n a deo sepat̄. **Et** sic q̄libet talis d̄ occulte
excōicatus. hoc ē corā deo. **Ido** inq̄rū talis nō
est aptus intrare ecclesiā. et ingerere se dñicis
officijs. nisi ad min⁹ generalē contritiōē p̄us ha-
beat de pctis suis. **Et** deniq̄ si copia sacerdotū ha-
beri poterit sua pctā hūiliter cōfiteat̄. qz **Eccli. xv.**
d̄r. Non ē speciosa laus in ore pctōis. **Et** iterū. **Ec-**
cles. xxiij. **Dona** iniquorū nō pbat altissim⁹. **Id-**
circo **Deut. xxiij. d̄r.** Si fuerit in v̄os hō q̄ nocuit
no tpe sit pollut⁹ summo mane egrediet̄ extra ca-
stra. ⁊ nō reuertet̄ p̄sq̄ ad vesp̄rā lauet̄ aqua. et
post solis occasū regrediet̄ ad castra. **Si** h̄ ibi sta-
tutū erat qd̄ dicā de ecclesijs deo dicatis. vbi ipse
de sacramentali p̄us existit. merito q̄sq̄ cū omī ti-
more debet se disponē q̄ eas ingredit̄ vt non solū
ab oi mortali pctō esset purgat⁹. verū etiā a vicijs.
In hui⁹ figurā d̄r **Exo. xxxij.** **Donebat** iuxta p̄-
ceptū dñi vas enei cū aq̄ ante ostiū tabernaculi.
⁊ ibi aaron ⁊ filij ei⁹ ingressuri tabernaculū lana-
bant man⁹ ⁊ pedes. **Sic** hodie circa fores ecclesie
habet aq̄ bñdicta p̄ quā hō purgat⁹ a pctis veniali

buis dūmodo pilus mortalia p̄pniam delectat. **Et**
sic tūc intrās ecclesiā acceptus deo reddit̄. **Sed**
xp̄s ingressur⁹ tēplū materiale ponat⁹ ē brachijs
m̄is. **Et** sic nos ponari debem⁹ brachijs sc̄e ma-
tris ecclesie. q̄ vt dicit **Cyprian⁹** nō ē aliud q̄ cōgre-
gatio fidelū fide ⁊ charitate vnita. **Ista** sunt duo
brachia. extra illa sunt heretici. scismatici ⁊ alij in-
fideles q̄ oberrāt in fide. **Sic** oēs excōicati ⁊ mali
xp̄iani q̄ deuīāt a charitate. ⁊ sunt p̄cisi ab vnitate
sc̄e matris eccle. **Hi** oēs inq̄rū tales nō sunt
apti ad intrandū ecclesiā. qz d̄r **Cyprian⁹.** ⁊ habet
xxvij. q. j. alten⁹. **Allen⁹** ē. p̄fanus ⁊ hostis. nō p̄
habē deū patrē q̄ vnuerſal̄ eccle nō tenet vnitate
Ram⁹ fract⁹ ab arboze nō pōt germinare ⁊c. **Fru-**
stra ē ⁊ indigne ecclesiā ingredit̄ q̄ in brachia ec-
clesie mystice nō p̄stringit̄. q̄les sunt in xp̄ianos
q̄ maxime excōicati. **De** q̄bus aug⁹. de v̄bis apli.
sermone. **lxxvij. ⁊ h̄. xi. q. iij. ois.** **Dis** xp̄ian⁹ quā
a sacerdotib⁹ excōicatus sathane tradit̄. **Subdit.** q̄
sicut in eccle ē xp̄s sic t̄n eccle ē dyabolus.
Per h̄ ergo q̄si dyabolus tradit̄ q̄ ab eccle cōmu-
nione ⁊ vnione remouet̄. **Idcirco** d̄r idē sup̄ iohā
nem. **Nihil** debet sic formidare xp̄ian⁹ q̄ separi a
corpore xp̄i. **Si** em̄ sepat̄ a corpore xp̄i iā non est
mēbr⁹ xp̄i. ⁊ si nō ē mēbr⁹ xp̄i nō vegetat̄ a spū ei⁹
Subdit ibidē h̄iero. **xj. q. iij. quoz. vbi d̄r.** **Quoz**
dimiseritis pctā ⁊c. id ē qd̄ eccle iā interdixeritis
nisi recōciliati p̄ satisfaciōē fuerint ipsi ⁊ sanua
regū clausa erit. **Idcirco** **Chryf.** super eplam ad
Heb. ⁊ h̄ ibidē in ca. nemo. **Nemo** p̄uenat vincu-
la ecclesiastica. nō em̄ hō est q̄ ligat h̄ xp̄us q̄ hanc
p̄tatem dedit. ⁊ dñs hoies fecit esse tantū honoris.
hec ille. **Tercio** induc⁹ est vt sisteret̄ eū dño. **Et**
sic in nobis debet esse causa recte int̄rōis. s. causa
oionis vel deuotiōis debem⁹ ecclesiā ingredit̄. non
causa ostētatōis ⁊ inanis gl̄ie. **Sicut** h̄i q̄ vadūt
ad ecclesiā ad ostēdendū ornatū vestitū vel p̄sone
pulcritudinē. vel causa lasciuie ad vidēdū mulie-
res. et ecōuerso. qd̄ nōnūq̄ rep̄t in hospitatorib⁹ q̄
negocia sua nō valent alibi expedire q̄ in ecclesia
Nec etiā causa cōfabulaciōis. nec causa emptōis
⁊ venditiōis. **Tales** marie in rigore ipse saluator
de tēplo p̄ flagellū expulit dicens. **Ioh. ij.** **Domus**
mea dom⁹ oionis vocabit̄. ⁊ vos facitis eā speluncā
latronū. **Berū.** **Proditor** oīno se nouerit q̄-
cunq̄ ille est q̄ vicia q̄libet in eccleiam conat̄ intro-
ducere. ⁊ tēplū dei speluncā latronū vult facē. **Hi**
oēs tēplū ingredit̄es non sicut puer
ibs de quo hic dicit̄. q̄ p̄ntes eius induxerunt eū
vt sisteret̄ eū dño. **Nec** veniunt in tēplū sicut sy-
meon in spūsancto h̄ potius sicut se dyabolo. ⁊
ei⁹ inducunt̄ spiritū cui tali fine seruāt̄. **Et** quan-
tum hoc deo displicet satis in h̄ p̄pendi pōt. cum
em̄ mitissim⁹ hic in terris in humanitate existeret
nunq̄ talē rigore ad alios pctōres sicut ad hos q̄
domū dei suis vicijs dehonestarent ostēdit̄. **Cauē**
ant̄ igitur tales vt non sistant se dyabolo vbi solū
deo intendere ⁊ seruire debēt. **Tercū** tēplū in
qd̄ ibs inducit̄ ē tēplū sp̄uale. s. tēplū cuiuslibet fi-
delis aie. de q̄. **j. Choz. iij.** **Tēplū** dei sanctū est qd̄
estis vos. **D̄s.** **In** tēplo eius oēs dicent gloriā. **Et**
ergo de⁹ in hoc tēplo honorificetur requirit̄

De purificatione virginis marie

primo robur fundamenti. hoc est fides. **Eph. ij.** Superedificati super fundamentum apostolorum et prophetarum ipso summo angulari lapide christo iesu. in quo omnis edificatio constructa crescit in templum sanctum. Hoc est fundamentum illud de quo. **i. ad Cor. iij.** Fundamentum aliud nemo potest ponere preter illud quod positum est quod est iesus christus. i. fides iesu christi qui est fundamentum salutis. Hoc fundamento carent omnes heretici et in fide dubij. de here. c. dubius. Dubij in fide heretici est. **Arhanasius.** Nec est fides catholica recta. Habet se igitur articuli fidei sicut lapides fundamentales. Secundo requiritur culmine edificij. i. recta intentio et figurat **Eccl. i.** Symon onye fili sacerdos magnus in diebus suis cor roboravit templum. templum est altitudo ab ipso fundata est duplex edificatio et excelsi parietes templi. Tunc est duplex altitudo templi quoniam recta intentio non querit aliud nisi regnum dei et iusticiam eius. et per gratiam venire ad gloriam. Hanc igitur intentionem rectam mali habere non possunt. Figuratur per cecos et claudos. **ij. Reg. v.** Cecus et claudus non intrabunt in templum. Cecus est qui in tenebris ambulat. et nihil scit nisi bona presentia. Claudus est qui incedit duplici via. modo scit temporalia. modo eterna. et uterque eijcit de templo. **Matth. vj.** Nemo potest duobus domibus servire. **j. Job. ij.** Si quis diligit mundum non est charitas patris in eo. Tercio requiritur odor sacrificij. i. affectio pia que ascendit in oratione. Et hoc est de ratione orationis. ut dicit **Damasius.** Sacrificium pius affectus mentis in deum elevatus. Illo sacrificio deus placatur in corde nostro. Propter quod dicit **ps. xliij.** Immola deo sacrificium laudis. Et iterum. Sacrificium laudis honorificabit me. Illic iterum qui ostendam illi salutem meam. Hoc ergo templum sic dispositum debet ornari varijs coloribus et picturis. scilicet albo castitatis. rubeo voluntarie passionis per christum. vel saltem patientie in adversitatibus. virido fortis spei. croceo spiritualis locunditatis. flaveo celestis desiderij. et demum nigro profunde humilitatis. Nec est virtus illa que omnes alias virtutes exornat ad modum nigri coloris que alios colores excipit. distinguit et ornat. sic dicit **grego.** Qui ceteras virtutes sine humilitate congregat quasi qui in ventum pulveres portat. Et iteque idem. Perit omne quod agit nisi in humilitate custodiat. In istud igitur templum sic dispositum et ornatum delectatur introduci iesus christus. iuxta illud **Prover. viij.** Delictio mee esse cum filiis hominum. Ibi debemus offerre deo parvulum. aut duos pullos colubarum. i. duplicem dilectionem dei et proximi. vel sollicitudinem contemplationis et publicam operationem vite active. Et debemus eum portare in vlnis amplexando brachijs veri amoris cum symeone. Et sic portado debemus eum benedicere gratias ei referendo pro omnibus beneficijs suis. et deum in gustatione divine dulcedis quasi tedio presentis vite affecti dicere cum symeone. Nunc dimittis fili mi recte. Quartum est templum eternale. de quo **ps. lxxij.** Scitis est templum tuum mirabile in equitate. Hoc templum ut dicitur **apocal. xxi.** sole non eget neque luna ut luceant in eo sed claritas dei illuminabit illud. In hoc templo triplex est pictura. scilicet divinitatis. humanitatis. et angelice dignitatis vel claritatis. et finis est triplex gaudium inexplicabile. De quo. **j. Choz. ij.** Nec oculus vidit nec auris audivit. nec in cor hominis ascendit que preparavit deus diligentibus se. Ad hoc inexplicabile

gaudium merentem pervenire hi qui redierunt et digne christum honoraverunt in templo virginali et materiali. et denique ei templum spirituale preparaverunt in quo habitavit per gratiam. Et sic digni erunt ipso eternaliter perfrui in gloria. Ad quam nos perducatur ihesus.

Sermo. lvij. Ad idem.

Vmen ad revelatio

Inem gentium. **Luc. ij.** Introductio. Dicitur philosophus. **iiij. ethi.** quod nobiles. divites. potentes et virtuosus dignificantur honore. **S**piritus. scilicet sic marie festum dignificant ultra festivitates aliorum sanctorum. Primo sicut dignificant nobiles. et sic maria nobilis. quia mater dei est. **Ambrosius.** in libro de virginitate. Quid nobilior matre dei. quod dicitur. nihil. Ideo **aug.** Et si omnino nostrum membra viderent in linguas nullus eam plene laudare sufficeret. de quo **grego.** admirans inquit. Sancta et immaculata virginitas quod te laudibus referam nescio. quia que celi capere non poterant tuo gremio contulisti. **Eccl. xliij.** Exaltare eam quantum potestis. maior est omni laude. Secundo sicut divites. scilicet in gratia. et sic ipsa. **Eccl. xxiiij.** In me omnis gratia vite et veritatis. **Hiero.** Ceteris sanctis per partes. sed marie se tota infundit plenitudo gratie. Unde divites honorant a pauperibus propter communicationem. **Act. x.** de sancto victo. Nihil a throno dei divini muneris defluit quod per manus marie non transit. **Ido Beronius.** super missus est. Magna. o pia. o multum amabilis maria. nec noverari potes quando accendat. nec cogitari quando recreas affectum diligenter te. nec mirari. quod dicit **Beronius.** Christus replent ei venter et mater. cum recessit a ventre non recessit a matre. Tercio sicut potentes. et sic maria. **Eccl. xxiiij.** In voluntate patris mea. **Beronius.** in sermone de nativitate dicit. Nemo tam idoneus qui abijcet gladium domini sicut patrocinijs marie. Ecce potentia. quam admiratur **Anselmus.** dicens. Omnia nihil tibi equale. nil tibi comparabile. omne quod est aut supra te est. aut infra te. supra te solus deus. infra te omne quod deus non est scilicet omnis creatura angelica et humana. Ecce potes est. **Ido Chrysostomus.** dicit. Tribularetur nimium et desperaret si non marie patrocinijs animaretur. **Ido dicit Hugo.** Dignum est quam totis viribus in nostris necessitatibus invocamus ut eam sedulis obsequijs honoremus. Quarto honore digni sunt virtuosus. Et sic ipsa merito pre omnibus alijs honoranda est **Eccl. xxiiij.** In me omnis spes vite et virtutis. **Hiero.** Nullo genere virtutum vacavit cui angelus plenitudinem gratie promissit. Ipsa abundantissime et perfectissime potest dicere illud **Ruth. ij.** Scit omnis populus me esse mulierem virtutis. nec mirum. quia illam meruit concipere et parere a quo omnis virtus et gratia procedit. sine qua nec aliquid virtuosum dici poterit. Ob hoc igitur et ipsa lumen merito dici poterit. tam enim virtuosa eius vita fuit ut omnibus simul lumen et exemplar virtutis prebuit. Ideo per themate assumpsit verba ubi supra. **C**irca quod tria sunt videnda. Primo quod per lumen significat. Secundo quod per illud nobis via celestis demonstrat aut revelatur. Tercio qualiter illud lumen hodie honorat. **C**irca primum sciendum virgo maria significat per lumen. et hoc precipue propter quatuor. Primo quia lumen in essentia habet puritatem. et sic maria habuit altissimam puritatem.

tatem. **Ans.** Ea puritate nitebat q̄ maior sub deo intelligi neq̄ q̄ longe angeloz trāscendit puritatem. **Nā** scribit **Job. iij.** In angelis rep̄it prauitas. in ea nihil inuenies macule. **Cantic. iij.** Tota pulchra es amica mea et macula nō est in te. **Berū.** In puritate trāscēdit angelos et celestē oēm creaturam sup̄gredit. q̄ nō solū autoritate s̄ et rōne. p̄ bari pōt. **Quāto** em̄ aliq̄ creatura ē deo vicinior. cōmunior et cōiunctior. tāto purior. de quo sanct⁹ **Tho. pre. iij. q. xxvij. ar. vij. dī.** De quāto aliqd̄ magis appropinq̄t p̄mo p̄ncipio de tanto magis p̄cipat eius effectū. vt exēplificat. **Dyonisi⁹** in celesti hierarchia. **Angeli** q̄ sunt magis p̄pinq̄iores magis p̄cipant bonis diuinis q̄ hoies. **Sic** ipsa sup̄ oēs creaturas ē deo vicinior q̄ est lumē indeficiens. ideo purior. **Cui⁹** puritatē **Dyonisi⁹** exptus ait. **Si** lumē fidei non haberē et diuinis l̄is eruditus nō essem maius lumē nō crederē. **Idcirco** soli et lune et stellis cōparat siue p̄ ea significat. vt d̄ **Apo. xij.** **Mulier** amicta sole et luna sub pedib⁹ eius. in capite coronā h̄ns stellarū duodecim. **Super** q̄ dicit **Berū.** **Si** rex p̄sentia de claritate pensam⁹ nihil clarius et purius sole luna et stellis poterim⁹ respicere. **Secūdo** q̄ lumen ostendit viē directi bilitatē. q̄ alio erraret in tenebris. **Sic** maria errantes in hui⁹ mūdi tenebris ad celestē patriā directā viā dirigit et p̄ducit. de q̄ **Berū.** **Si** es in angustijs in rerū dubijs. mariā cogita. mariā inuoca. ipsam sequere nō deuias. q̄ ipsa habet normā vinēdi singulorū sanctorū. actū et autōr. vt dicit idē sanctus doctor q̄ dicit. **Mariē** nō defuit fides patriarcharū. sapia p̄phetarū. charitas ap̄lorū. cōstātia martyrum. sobrietās cōfessorū. castitas v̄ginū. fecūditas cōiugatorū. humilitas viduarū. **Ideo** oīs etas. oīs status. oīs p̄ditio. oīs hō normā viuendi et ad vitā eternā pueniendi poterit in ea inuenire. ita vt singulis possit dicē illud **In dñb. ix.** **Qd̄** me videtis facē oēs facite. **Hinc** ē q̄ **Berū.** vocat eā viā per quā itur ad vitā eternā dicēs. **Regina** celoz virgo maria ipsa est viā p̄ quā saluator ad nos venit. te neam⁹ ergo viā vt p̄ illā ad deū possim⁹ peruenire q̄ per illā in nostrā venit miserā. **De** qua et alibi dicit. **Per** te accessum habem⁹ o bñdicia interuētrix gratie. genitrix salutis n̄re. vt p̄ te nos suscipiat q̄ p̄ te datus ē nobis. **In** hui⁹ figurā ipsa d̄ maris stella. vt canit ecclesia. **Huc** maris stella rē. **Ipsa** pōt dicē illud **Job. viij.** **Qui** sequit me nō ambulat in tenebris s̄ habebit lumen vite. **Tercio** q̄ lumē oñdit et habet ascensus p̄ietatē. et sic maria in tota vitā sua ascendit et ostendebat in virtutibus. de quo **Mero.** **Dicit** sibi cōstituerat vt nullum momentū sine fructu meriti transiret. **Hō.** q̄ nō erat retardata obstacul⁹ eo q̄ non esset in ea in climatio ad malū nec reditū ad bonū. **Ideo** dicere potuit illud **Eccl. iij.** **In** me oīs gr̄a vie et veritatis. in me oīs spes vite et virtutis. **Et** maxie ex fervore deuotōis ipsa maiora deuotōe p̄ incarnationē filij et mūdi redēptōe dep̄cabat. **Dicit** em̄ doctores. **Cū** angel⁹ gabriel ad virginē gloriōsā missus venit. ipsa deuotissimo desiderio orauit hūc psalmū. **Hndixisti** dñe terrā. **Et** cū intelligēt de incarnatione dei p̄fusus lachrymis dñm dep̄cabatur vt

de cetero disuti⁹ tardare nō dignaret. **Et** nō semel s̄ pluries credit lachrymis deuotōis in celū ascendisse. et tot⁹ generis humani orasse salutē. **Aug⁹.** **Non** dubito tūc matrē tanto efficaciores quanto dulciores lachrymas effudisse. q̄bus lachrymis q̄cqd̄ voluit impetravit. **Figurata** est p̄ hester. vt habet eiusdē **Hester. v. q̄** ascendit ad solū regis aſueri ad orandū p̄ populo suo israel q̄ morit⁹ depuratus fuit puerlo consilio aman. **Qua** viſa rex ait. **Hester** ego sum frater tu⁹ noli timere. et inclinauit sibi regale sceptrū dicēs. **Quicqd̄** vis dabo tibi. at illa dixit. **Peto** p̄ populo meo. et ipetrauit. **Spūaliter** p̄ hester virgo gl̄iosa. p̄ aſuerū gl̄oriosus de⁹ pater. p̄ aman dyabolus. p̄ sceptrū dei filij. p̄ populū israel totus mūds significat. **Ad** p̄ces igit v̄ginis p̄ filiū suū tanq̄ regale sceptrū inclinauit. q̄ ipm̄ in ipsa incarnari. nasci. educari p̄misit. et p̄ter ipm̄ mūdū redemit. **Vñ** v̄go gl̄iosa post ascensionē xp̄i ad tantā altitudinē deuotionis puenit vt solū diuinis p̄tēplationib⁹ vacaret. sicut scribit de ea br̄s ignaci⁹. q̄ vixit tpe virginitis. q̄ ipse quodā die post ascensionē xp̄i hierlm̄ venit. vt virginē tanq̄ singulare solariū fidelium videret. et inueniēs iohāne custodē virginis narrās sibi sui cordis affectū tale recepit responsum. **Da** car diuinis cōtēplationib⁹ in oīone sua. et h̄ singul dieb⁹ facit vsq̄ ad horā nonā. et nō paret humanis aspectib⁹ s̄ diuinis. sustine modicū donec velit se tibi oñdere. **Adueniēte** v̄o hora nona egressa virgo cubiculū oīonis tota diuina dulcedine p̄fusa fuit. ita q̄ facies sua fulgebat tanq̄ sol. sic q̄ nō potuit eā inspicē. **Vnde** tac⁹ dulcore q̄dā cecidit iuxta terrā clamās. **P** si hec nō esset vitā eterna ignoro q̄d aliū esset. **Et** sic p̄z quō in motu suo ad modū lumis habuit ascēsu. **Quarto** lumē in se h̄z cōmunicabilitatē. **Et** sic v̄go maria cōicat se oibus. **Can. ij.** **Ego** flos cāpi. sicut flos cāpi exponit oibus et nulli claudis. sic virgo sc̄a oī creature se cōmunicat. de q̄ **Berū.** **Maria** oib⁹ sinū p̄ietat⁹ aperit. vt de plenitudine ei⁹ accipiat vnuerſi. captiu⁹ redēptionē. eger curationē. tristis p̄solationē. peccator veniā. iust⁹ grām. angelus leticiā. tota trinitas gloriā. **Ipsa** nō denegat s̄ iuitat. fm̄ illud **Eccl. xxiij.** **Trāsite** ad me oēs q̄ p̄cupiscitis me. et a generationib⁹ meis adimplemi. **Idcirco** d̄ **Berū.** **Merito** oīm oculi i te respiciūt. q̄ p̄ te et de te benigna man⁹ oīp̄otētis q̄cqd̄ creauerat p̄ te creauit p̄ te celū repletū ē. infern⁹ euacuatur. ex ore tuo p̄det consolatio miseroz. redēptio captiuoz. liberatio dānandoz. et vitā vnuerſoz. **Et** h̄ q̄ ad p̄mū p̄ncipale. **Dixi** sc̄do p̄siderādū ē quō p̄ hoc gl̄iosum lumē nob viā celestis demōstrat. et tangit in h̄. ad reuelationē gētū. **Pro** q̄ sciendū. licet fm̄ ambrosiū tota vitā marie v̄ginis sit tanq̄ speculū nostre saluatōis. tñ singulariter verba a benedicto ore eius plata reuelant et docent nos viā celestis patrie. **Vñ** circa qd̄ sciendū. licet beata virgo pauca verba p̄tulit. quotiens tamen aliqd̄ dixisse legi⁹ semp aliqd̄ maximū fact⁹ ex suis verbis cōsecutū est in quibus nobis pueniendi modus ad celū demonstrat. **Et** hoc tractans **Bernardus** dicit. **In** oīm textu quatuor euangeliorū s̄

De purificatione virginis marie

bene meminim⁹ mariā nō nisi in quatuor locis legimus. p^{er}tulisse sermonē. **P**rimo ad angelū. qui dū pluries ad eā locut⁹ fuisset dixit maria. **E**cce ancilla dñi: fiat in fm vbi tuū. **S**ecūdo cū ipsa Elizabeth visitaret et elizabeth eā laudib⁹ extolleret dicens **B**ndicta tu i mulierib⁹ et bndict⁹ fruct⁹ v̄tris tui. **E**t vñ in h^o q^{uo} mat^{er} dñi mei venit ad me. ipsa rñdit. **M**agnificat aia mea dñm. **T**ercio locuta ē ad filiū cū esset duodecim ānōz et p̄didisset eū. et inuenisset eū in tēplo dixit **L**uc. ij. **F**ili qd fecisti nobis. pater tuus et ego dolentes querebam⁹ te. **Q**uarto locuta ē ad filiū et ad mīstros in nuptijs. **J**ob. ij. **V**inū nō habet. **H**ec quatuor verba tante virtutis erāt et efficacie vt ad quodlibet eoz singularit⁹ p^{er}latum magnū est miraculū consecutū. **A**d primū eius verbū vbi dixit ad legationē angelī dāns cōsensum statim verus dei filius deus et hō in vtero eius se cōcepit. **A**d scdm q^{uo} salutauit elizabeth in fans iohānes in vtero matris exultauit. et spūscō repletus ē. **A**d terciū qd dixit. **F**ili qd fecisti nob. statim filius dei obediuit ei. descendit cū illis in nazareth. et erat subditus illis. **L**uc. ij. **A**d quartū qd dixit. vinū nō habet. obtinuit vt aqua in vinū cōuerteret⁹. **E**cce verbor⁹ eius vigorositas. **I**n his quatuor verbis vgo gloriosa nob^{is} modū venientī ad filiū suū reuelauit. **I**n pmo verbo nos docuit virtutē vere hūilitatis. sine q^{ua} nemo ad celū puenire potuit nec pōt. **V**ñ cū angelus gabriel eā tā reuerēter salutauit. et eā matrē dei futurā pconizauit potuisset dixisse. **E**cce mī dei. regina celi. dñā mūdi. o im tñ oblita ex fonte p^{er}funde hūilitatis dixit. **E**cce ancilla dñi. offert se psonā seruilem qd est signū vere hūilitatis. **R**euerā i deo et ppter deū oibus ad seruendū paratā ē. **I**psa nāq^{ue} illa q^{uo} sepe sniam iudicis ptra pctorē mutauit orando p ipso. qd figuratū ē. **j. Reg. xxv.** **C**um nabal offendisset dauid regē ipse dedit sup eū sniam mortis cū iuramēto. **H**oc audies prudēs Abigail venit et cecidit ad pedes eius et mutauit sniam. ita dauid dedit nabal grām. **S**ic spūaliter. p nabal q^{uo}bet pctor. p dauid xps ihs intelligit⁹. p abigail vīrgo glōsa sup oēs humilima. **I**n h^o g^o vbo docuit si ad celū volum⁹ puenire debem⁹ nos humilitate **Aug⁹.** sup **J**ob. **E**xcelsa patria. hūilis ē via. **H**ac hūilitatis virtutē etiā hodie opib⁹ oñdit cū tēpus purgationis obseruauit. **I**n scdo verbo informat nos in oibus opibus laudē dei q̄rere. iuxta illud ad **Col. iij.** **O**mne qd cunq^{ue} facitis in verbo et ope in noīe dñi iesu xpi facite. **E**t itez. **j. Cor. x.** **S**ine manducatis sine bibitis vel aliud faciatis ad gloriā dei facite. **E**t sic **M**aria. **V**ñ licet elizabeth cōfiteret⁹ eā matrē dñi. alatrīcē spūsancti. tamen ipsa nihil laudis sibi sed totū deo tribuens dixit. **M**agnificat aia mea dñm. **I**n cui⁹ recōpensam eam econtra deus magnificauit vt peccatoribus turū accessum ad deū prestaret. et hoc valde est necessarium. cū peccator totiens offendit deū. et sic accedere non auderet si mater misericordie ducatum et accessum sibi non preberet. **D**e hoc securo accessu dicit **B**ernardus. **O** peccator securum habes accessum ad deum patrem. vbi habes matrē ante filiū. filiū ante patrē. mater ostendit filio pe-

ctus et vbera. filius patri latus et vulnera. nec pōt ibi fieri repulsiō petitionis vbi tot sunt charitatis insignia. **I**deo apostol⁹ **Hebr. viij.** **A**ccedamus cū fiducia ad thronū gracie eius. **I**psa ē thronus in q^{uo} quiescit rex glorie nouē mensib⁹. **ps. lxxvij.** **T**hron⁹ ei⁹ sicut sol in cōspectu meo. **A**pocal. iij. **D**e throno exiit fluuius p mediū ciuitatis. id est grā dei a virgine gloriosa p mediū totius christianitatis. **I**n terciō verbo nobis charitatē dei et p̄mi ad salutē necessariā declarat. in hoc q^{uo} filium suū verū deū et hominē plus q̄ omnes homines dilexit. **E**t in signū hui⁹ quādo ipsum p̄diderat in triduo cum maximo dolore quesuit. **E**t ista dilectio puenit ex singulari cognitōe. **Aug⁹.** **Q**uanto quid pfectius cognoscit tanto amplius diligit. **I**psa igit⁹ habuit maximā cognitiōē naturalis et infusi luminis. **Aug⁹.** **Q**uid ignorauit in qua plenitudo diuinitatis corporaliter nouē mensibus inhabitauit. **B**ernard⁹. **O** q̄ subtiliter et vtilit⁹ sapuit de deo: et sic plus dilexit eū q̄ aliqua creatura. **D**ilectio autē pbat⁹ cū res dilecta perditur. **H**ac ergo de causa cū ipsum inuenit dixit. **P**ater tuus et ego dolentes querebam⁹ te. **D**ineffabilis dolore tūc cor eius tenebat. in hoc ergo q^{uo} fuit deus et homo dilectio dei et p̄mi nobis p eū significatur. **S**i ergo volum⁹ venire ad celū debemus charitatē dei et p̄mi habere. et cū eam perdimus debet nobis esse maximus dolor. **P**nde sanctus **I**ho. parte. iij. **S**icut deum debemus sup omnia dilige. sic de eius amissione maxime dolere. **H**ierem. vj. **L**uctū vnigeniti fac tibi plancū amarū **G**lo. **N**ihil dolentius morte vnigeniti. et sic amissione xpi. **H**oc iterū figurat⁹ in hodiernis factis per par turturū. in quo significat contritio que pcedit ex timore: et amore generat⁹. **I**n quarto verbo excitat nos ad pietatē et misericordiā in hoc q^{uo} nō petita ad filiū p defectu vini intercessit. et mutatonē aque in vinū impetrauit. ibi incitat nos p defectib⁹ nostris ad eam recurrere. nā nulli se negat. **B**ernardus. **I**lle sileat misericordiā tuā o vīrgo qui in necessitatibus suis te inuocatā sensit de fuisse. quasi dicēt. nullus est talis. cū nimia sit pietas ei⁹. ppter qd dicit **aug⁹.** **S**cio me non posse p̄ire p̄re pietate marie. **S**ic nos p modulo nro si volumus saluari debem⁹ esse p̄i. ad **Tyt. j.** **S**obrie et p̄te viuam⁹ i hoc seculo. **j. ad Thimo. iij.** **P**ietas ad oia utilis ē. maxime ad pmissionē vite eterne. **Chrys.** **M**isericordiā dei mereri nō poterit q^{uo} misericors nō fuerit. idō amb. sup eplam ad **Tytum** dicit. **D**is summa xpiane discipline cōsistit in misericordiā et pietate. **lxxvj. di. q^{uo} clemētiā.** **Q**ui clemētiā nō h^{ab}et q̄uis spūalis apparet xpi mandatū nō adimplebit. **Idō apls. j.** **T**himo. iij. **E**xerce tēsp̄m in pietate. et hoc q̄tū ad scdm. **I**n **T**ercio cōsiderandū ē quōd hoc gloriosum lumē a nobis honorat⁹. **V**bi sciendū volens eā honorare debet se suis actib⁹ quos hodie fecit pformare sunt quatuor. **P**rimo se cū puero q̄dragesima die supra legis preceptū p̄sentauit. **I**n hoc docuit nos si volumus ei placere et ipsam digne honorare debemus p̄ceptis dei et ecclesie obedire. quia extra illā obediētiā sumus in odio dei. nec pōt nobis esse

salus. et sic nec digne possum? vginē gloriofam ho-
norare. **Gre.** Cato q̄sq̄ citius deū placiter q̄stoma-
gis gladio p̄cepti se imoler. **Def.** In meditandib⁹.
Quāto q̄s plus obediēs fuerit tanto ampliozem
mercedē habebit. et ecōtra. **Scdō** ip̄a hodie obtu-
lit dignissimū sacrificiū. q̄ filiū suū. Et sic nos no-
bilitas q̄d habem⁹ est corpus et aia q̄ offerre debe-
mus. **Def.** Duo minuta habeo. s. corp⁹ et aiaz q̄ in
sacrificiū laudis deo offerre debeo. Et cōsequēter
etiā tp̄alia. vt dicere possumus illud. j. Paral. vlti.
Tua dñe sunt oīa. et q̄ de manu tua recepim⁹ dedi-
mus tibi. Et p̄sequēter sic eā digne possum⁹ hono-
rare. **Tertio** ip̄a in tēplo existēs obtulit par tur-
turū aut duos pullos colūbarū. Et sic nos si volu-
mus deo et vginē gloriose placere. Offerunt igit̄ illi
turturē q̄ est auis solitaria. id est solitaria q̄ sectat̄
vitā cōtemplatiuā. Illi vō colūbā q̄ est auis p̄gre-
gatū volās q̄ sequūt vitā actiuā. **Utraq̄** aut̄ auis
bina bñ ponit. et vtraq̄ p̄ cātū gemitū hīc phibet
bina ponit. q̄ vita p̄tēplatiua d̄z hīc duplicē ocu-
lū. et vita actiua duplicē actū. **Cōtēplatiua** vitā d̄z
hīc oculū vnū vt p̄tēplet celestia ad desiderandū
et aliū q̄ videat terrena ad despiciendū. de q̄b⁹ ps.
cvi. Ascendūt vsq̄ ad celos: descendūt vsq̄ ad aby-
sos. **Actiua** duplicē actū habet q̄ ad seip̄s. s. corre-
ctionē. ps. Exercitabar et scopebā sp̄m meū. q̄ ad
p̄mī edificatiōē. **Matth. v.** Sic luceat lux v̄a
corā hoib⁹ et. **Utraq̄** tñ vitā. s. actiuā et p̄tēplati-
ua gemitū habet. q̄ dicit **Aug⁹.** In valle lachry-
marū sumus in q̄ magis flendū est q̄ min⁹ flem⁹.
Cōtēplatiuis duplex d̄z esse gemit⁹. **vnus** amo-
ris p̄ desiderio patrie. ps. cxvii. Veni mihi q̄ in-
colatus meus plōgar⁹ est. **Ali⁹** deuotionis ex p̄si-
deratiōe dñice passionis. Sic actiuis est duplex.
vn⁹ p̄ p̄ctis p̄p̄is. ps. vj. **Lanabo** p̄ singulas no-
ctes lectū meū lachrymis meis. **Alius** cōpassiōis
Ps. ix. Quis dabit oculis meis fontē lachry-
marū vt plangā die ac nocte interfectos p̄p̄i mei.
In vtraq̄ vitā p̄stituti digne eaz possunt laudare.
Quarto ip̄a ad amplexandū dedit symeonī fili-
um suū. Et ipse symeon dñm bñdixit. et sic nos de-
um debem⁹ laudare. p̄ oib⁹ bñficijs suis gra-
tes referre. Et sic ex p̄sequēt meremur deo et vgi-
nē gloriose accepti esse vt veniā p̄ctōz mereri valea-
mus sua intercessione. et gratiam in presenti secu-
lo et gloriā in futuro Amen.

Sermo .lvij. Ad idem.

Vmen ad reuelatio-

In gentiū et. **Lu. ij.** **B**enedicū lumē
est multiplex. **Primū** est naturalis itelli-
gētie. illud ex se nō sufficit ad verā cognitiōē. q̄
sepe fallit in suis iudicijs dicēs malū bonū et bo-
nū malū. ponēs tenebras lucē et lucem tenebras.
Isa. v. Tale lumē habuit nathan p̄pheta de q̄ scri-
bit. j. Paral. xvij. **Vñ** interrogat⁹ a dauid de edi-
ficatiōe tēpli dixit ex lumine natural⁹ intelligētie.
Dia q̄ habes in corde tuo fac. q̄ dñs tecū est. et iō
fessellit eū in sua intelligētia. p̄pter q̄d dixit salua-
tor **Lu. xj.** Vide ne lumē q̄d in te est tenebre sint.
Hoc tñ lumē naturalis sciētie cū ad bonū cōuer-
tit multū adiuvat. **Def.** Si q̄s calet ingenio et vi-

get arte instrumēta hec sunt tā victorū q̄ v̄torū
Victorū his q̄ sua sciētia abutunt. et ad hoc sapiē-
tes sunt vt seip̄os excusant seu excusare sciāt. **De**
q̄bus. v. politico. **Scuissima** est iniusticia q̄ habz
arma. **Etiā** sunt instrumēta v̄torū. sicut in his p̄z
q̄ volūt ea v̄ti ad dei laudē. vt legit̄ de scō **Dyoni-**
sio. q̄ sciētia naturali claruit. et postea sp̄scō illu-
stratus. cōsubit⁹ et p̄fundius diuinas sc̄pturas
scripsit et intellexit. p̄pter q̄d legit̄ dixisse ap̄lm de
Aristotele. **Aristoteles** si te inuenissem qualē te
deo restituissem. **Voluit** in hoc ap̄lus vt si intelli-
gens fuisset in naturalib⁹ absq̄ dubio exinde leuis
us ad intelligentiā venisset rerū diuinā. nō tñ lu-
mē illud ex se sufficit. **Scdō** lumē est l̄falis sci-
entie. illud etiā nō sufficit nisi lumē sp̄uali adiu-
cto vñ. j. **Choz. viij.** Sciētia inflat. hoc itellige dū
lumē sp̄uale et nō adiūgit. **Similitudines** ponit.
Def. dīcēs. **Licet** bonos cōstat esse cibos. tñ tu in
sumēdo modū et ordinē nō seruās reddis tibi ma-
los et nō bonos. Et sic de sciētia. **Def.** **Deus** non
diligit scientē s̄ diligit modū in eo habentē. q̄ sciē-
tia l̄falis sine sp̄uali sp̄ nocet. **Job. xviij.** Lux ip̄o-
rū peribit et extinguet. **Impij** sunt q̄ nō ad laudes
dei s̄ sui hec duo lumina ordināt. Et tñ lumē hoc
q̄tū ad salutē p̄ficiēs et p̄desse pōt diligēdo. p̄t
hōramur **Sap. iij.** Diligite lumē sapiētie. Cuius
rō. q̄ vt dicit̄ p̄erb. xliij. **Acceptus** ē regi mīster
intelligēs. **Tertio** est lumē sp̄ualis influētie. et
illud sufficit: afficit et p̄ficiet. et est itima deuotio in
flāmans affectū. de q̄ **Isa. lx.** Surge illuminare
hierlm q̄ venit lumē tuū. **Q̄** aut̄ hec deuotio lu-
mē d̄z appellari dicit̄ **Eccles. xj.** Dulce lumē et de-
lectabile oculis videre solē. **Sol** q̄ iusticie hīc p̄r-
grām nō poterit delectabilr videri nisi p̄ lumē de-
uotionis. iō **Def.** Cū purgat⁹ et exercitat⁹ fuerit p̄
te tibi dare lumē deuotōis. q̄ inter aiaz et deū nul-
lū eadit medium nisi p̄ctm. **Isa. lix.** Iniquitates v̄e
diuulserūt inter vos et deū v̄m. et abscondērūt faciē
ei⁹ a vobis. Cū igit̄ hō se de p̄ctō purgat tūc statī
amor dei tanq̄ calor d̄ igne. radius de sole exit ad
aiaz. ex cui⁹ cōtactu incipit ip̄a calefcere. et viceuer-
sa deū diligēt et feruēt diligere. **Gre.** **Amor** d̄
amorē aie parit et p̄icit. sicut sol radiū p̄icit et re-
uertit. sic deus calorem amoris p̄icit in aiaz. et de
aia in deū redit. Et hec deuotio d̄ lumē p̄p̄t irā q̄
in lumē habent. s. ardorē. splēdorē. et decorē. de q̄-
bus supra in finone p̄mo de purificatiōe. notabi-
li vltimo. **Circa** q̄d sciendū vltius tria sūt
p̄ncipāl̄ q̄ lumē custodiūt ne extinguat. hec sūt
tūdinariē faciūt vt lumē deuotōis in cordib⁹ no-
stris nō extinguat. **Primū** ē q̄ a v̄to custodit̄ s̄
ne abscondit̄. s. elatiōis. **Propt̄** q̄d ip̄e saluator dīc
Mat. vj. **Attēdite** ne iusticiā v̄ram faciatis coram
hoibus vt videamini ab eis. **Nesciat** sinistra tua
qd faciat dextra. **Gre.** **Hic** dep̄darī desiderat qui
thesaurū publice in v̄ta portat. **Scdō** si nō d̄z ex-
tingui d̄z cādels ardētibus associari. s. p̄gregatiōis
bone et sc̄e vt alioz adiutorio foueat **Eccles. iij.**
Melius est duos sil̄ eē q̄ vnū. habēt em̄ emolu-
men tñ societatis sue. si vnus ceciderit ab alio sub-
leuet. **Prover. xxvij.** **Frater** q̄ adiuvat a fratre
q̄li ciuitas firma. **Sicut** em̄ in ciuitate vn⁹ murus

De sancta dorothea

aliū corroborat sic in cōgregatione bonorū. Idcirco Iſid. dicit. Bonā societate q̄re. si eris soci⁹ conuersatiōis eris et socius virtutis. **T**ertio qm̄ semp lignem cere admistrat pabulū. Spūalr. et sic pabulū opationis bone. Prover. xxv. Cū defecerit ligna extinguet ignis. Et sicubi defuerit opera bona extinguit ignis charitatis. et perit oē qd agit. Idcirco Ieni. vj. Ignis in altari meo semp ardebit quē nutriet sacerdos p singulos dies subiciēs ligna. **E**t nota sicut tria sunt q custodiūt lumē ne extinguat. sic tria sunt q impediūt ne extinctū reaccēdat. s. remotio. humectatio. et grossi corporis interpositio. Sic quīs p̄dicatores habent ignitū eloquiū tñ aliq̄s accēdere nō possunt. P̄mo qz familiaritate vel vicinitate auditores eis si associant. Prover. xij. Qui cū sapiētib⁹ graditur erit sapiēs. et amicus stultorū filis illis efficit. Sic dī Deut. xxxij. Qui appropinquāt pedib⁹ ei⁹ accipit de doctrina eius. P̄dicatores sunt pedes dei q p vniuersū mundū deū portāt. illis oportet appropinquē si volum⁹ illuminari. ps. Declaratio sermonū tuorū illuminat et intellectū dat paruulīs. Scdō aliq̄ deliciarū sclarū amore humectant. j. Choz. ij. Aialis hō nō p̄cipit ea q dei sunt. Rom. viij. Qui fm carnē sunt q carnis sunt sapunt. qui sō fm spm̄ s̄ q spūs sūt sentiūt. Et tō subdit apls ibidē. Qui in carne sunt. i. q carnalit et deliciose vīuunt. deo placere nequnt. Et iterū. Si fm carnez vixeritis moriemini. Tertiū qd impedit ne lumē extinctū reaccēdat est grossi corporis interpositio. i. terrenorū amor et sollicitudo. Mat. xij. Sollicitudo scilicet hui⁹ et amor diuitiarū suffocāt dei v̄bū. qd est et habet se tanq̄ lumē aie. de quo ps. cxvij. Luceat pedib⁹ meis v̄bū tuū et lumē semitis meis. Volens igit hīc fulgere in gfa dī se custodire ne lumē deo in ipso extinguat. Et si extinctū fuerit dī a se remouere impediēta vt d nouo accēdet. Et q hīc in p̄nti sclo fulget p gfam et deuotionē in futuro fulgebit in glia p eternā p̄solationē et glificationē. Lumē autē gfe et glie habet v̄rgo impetrare glōsa. Quere de hoc exemplū. Recurrām⁹ igit ad merita ipsius matris gfe et misericordie.

De sancta dorothea Sermo lxx.

Vigilate et videte. qz nescitis diē neqz horam. Mat. xxv. In summa euāgelij tria innunt. P̄mo bonorū et malorū finalis discretio. ibi. Simile est regnū celoz. Scdō singlorū vniuersalis resurrectio ibi. tūc surrexerūt oēs v̄gines ille. Tētio malorū eternalis exclusio. ibi. Amē dico vobis nescio vos. Dixi p̄mo innunt bonorū et malorū discretio. In terim q sumus in hoc sclo nō possumus veracit et certitudinaliter discerni qles sum⁹. in fine autēz cuiuslibet apparebit. Et hoc declarat p vba et exēpla p̄ntis euāgelij. vbi dicit. Sile est regnū celoz. Gre. id est militās ecclia. decē v̄ginibus. id ē vniuersitatē fidelū: qui ppter integritatē fidei v̄gines vocant. Et sic viri et mulieres v̄gines dicunt. ij. ad Choz. xj. Despōdi vos vni viro. s. p fidē. v̄ginem castā exhibere xpo. Aug. Per v̄ginē castā intelligit continētia a vicijs et voluptatibus. ad quā scz

ptinentiā oēs fideles obligant. qm̄ oēs significatur per decē. ppter decē mandatorū dei implementationē. Mat. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mandata. Et sic dicit Chrs. sup Mat. Ideo ponit vniuersitatē fidelū in persona v̄ginū vt oīdat licet v̄ginitas magnū qd sit. tñ si opibus bonis nō est fulcra cū adulteris foris eijct. ideo necesse est vt habeat bona opa. Greg. Nō sufficit mala non agere nisi qd studeat bonis opibus abundare. Ideo subdit. Accipietes lāpades suas. i. bona opa fm Aug⁹. Sicut lāpades vitree sunt trās lucide. et sic opa nra etiā corā alijs lucere debent. Matth. v. Sic luceat lux v̄ra corā hoib⁹ vt videant opa v̄ra bona et glificent p̄tem v̄m q in celis est. Chrs. aut p lāpades fidē intelligit. Sicut em lāpas illuminat domū. sic fides aiam. Propter qd dicit post baptisimū accipe stolā candidā. lāpadē ardētē. et custodi bap̄tismū tuū vt possis xpo occurrere. Subdit. Exierunt obuiā spōso et sponse. id est xpo et ecclesie se preparauerūt ad obediendū. Exire est mūdo et vicijs renūciare. Sequit. Quinqz aut ex eis erāt fatue et quinqz prudentes. Prover. xxiij. Qui cogitat mala facere stultus est. qui aut cū charitate ex spūali sapore et prudētī ordine se in deū ferūt prudentes sunt. Ad h̄ hortat nos Hiero. dicens. Des sensus nros in deū referamus. i. visum. auditum gustū tactū. Aliter dicit Gre. Qui recte credunt et iuste viuūt prudētes sunt. q aut p̄itent fidē et nō agunt opera ad salutē fatui dicunt. de qbus subdit. Quinqz fatue accepit lāpadib⁹. i. fidē. nō sumptērūt olenz secū. i. charitatis opa. Quid prodest lāpas sine oleo. et sic fides sine opibus. Gre. Quid pdest si redēptor nro fide iūgemur. morib⁹ aut diiungimur. Iaco. ij. Fides sine opibus mortua est. i. nō fructuosa. Hiero. Quid pdest si deū fide inuocas quē opibus negas. Iſid. Beat⁹ est q recte credit. et credēdo bñ viuūt. et bñ vinēdo rectā fidē custodit. Alio mō fm Aug⁹. Fatue sūt lāpades sine oleo. i. bona opa sine recta intētionē. Gre. xxiij. mora. Qui rectā intētionē in ope nō tenet opus et cultū p̄det. Luc. xj. Si oculus tuus. id est intētio tua nequā est. totū corpus tuū tenebrosū erit. i. totū opus Hiero. Opus cōmensuratur intētiōe. quantū intēdis tantū facis. P̄m magister in. ij. dis. xl. Actus simpliciter mali sunt q puerfam intētionē habēt. fm Gre. Lāpades sine oleo. i. opa sine charitate. P̄m sic lāpas sine oleo feret. sic op⁹ sine charitate. j. ad Choz. xij. Si charitatē nō habuero nihil sum. et tales dicunt fatui. Per oppositū aut se habēt prudētes. d qbus subdit. Prudētes v̄o acceperūt oleū in vasis suis cū lāpadib⁹. Hilari⁹ sup Mat. Vasa sunt humana corda. oleū est opus bonū in charitate factū. Sic q̄ receperūt in vasis oleū cū lāpadib⁹. i. fidē cū opere. opus cū intētiōe. oia illa cū charitate Hugo. Charitas est deo tra familiaris vt mātionē hie nolit vbi charitas nō fuerit. et dicit idē i lib. de laude charitatis. Charitas facillius vincit deū q̄ bovinē. Per oppositū dicit Hilari⁹ sup Job. Frustra est ois operatio nisi assistat dei dilectio. Scd. Morā aut faciente sponso id est deo q pins est. et nō immediate iudicat et punit. Isa. xxx. Expectat